

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, October 9, 1981

Nr. 192

- NESIKISKITE I EGIPTA. - PATARĖ SEKR. HAIG

NUTEISTI VYTAUTAS VAICIUNAS IR MEČISLOVAS JUREVIČIUS

Birželio 25 d. nuteisti Lietu-
vos Helsinkio Grupės nariai Me-
čislovas Jurevičius ir Vytautas
Vaiciūnas. Apie tai praneša
USSR News Brief (Bruselis,
1981 rugp. 31). Abu apkaltinti
religinio procesų organizavi-
mu, bet neprisipažino kaltais.

Helsinkio Grupė teismo metu
neminėta. Jurevičius LSSR Vy-
riausios Teismas Vilniuje nutei-
sė trims metams griežto režimo
lageriuose. Jurevičius pareiškė,
kad jam bus didelė garbė kalėti
už ką buvo ar tebėra kalinami
Slanelytė, Sadūnaitė, Kovalio-
vas ir Skudis. Iškalbės kalti-
nimo jis tarė: "Ačiū. Tai Dievo
ir Lietuvos garbė". Sirvintose
Vaiciūnas buvo nuteistas 2,5-
metų paprasto režimo lage-
riuose.

Jurevičius ir Vaiciūnas buvo
sumti š.m. kovo 25 d.

JAV Helsinkio komisijos pranešimas apie Lietuvos Helsinkio grupę

JAV Helsinkio komisija (sau-
guimo ir bendradarbiavimo rei-
kalams Europoje svarstyti —
Commission on Security and Co-
operation in Europe) rugpjūčio
menį pradėjo išleisti papildytą
pranešimą apie Lietuvos Helsin-
kio grupę. ("Updates on the
Lithuanian Helsinki Group").
Pranešime pažymima, kad jis
dėlmi remiasi Eltos Informa-
cijos Tarnybos pateikta me-
džiaga.

29-Ų KONGRESMENŲ LAISKAS BREŽNEVIUI SKUODŽIO REIKALU

Dvidešimt devyni JAV-ų At-
stovų Rūmų nariai, Brian Don-
nelly ir Charles F. Dougherty
vadovaujami, liepos 31 d. pa-
siuntė laiką Brežnevui, kuria-
me jie reikalauja, kad jis bema-
tant atkreiptų dėmesį į bado
streiką paskelbusio Vytauto
Skudžio bylą, nes jo gyvybei
gresia pavojus. Trumpai alpa-
sakoje Skudžio gyvenimą, veik-
lą ir nuteisimą, kongresmenai
rašo, kad jis buvo nuteistas už
"savo politinius įsitikinimus",
o jo įkalinimas "stačiokiškai pa-
žeidžia Jūsų valstybės pasirašy-
tame Helsinkio Baiginiame
Akte išvardintas žmogaus teisių
garantijas".

Jie protestuoja prieš Skudžio
neteistą įkalinimą ir tvirtina,
jog "paprastas padarumas, rei-
kalauja, kad Jūsų vyriausybė
paleistų Skudį iš kalėjimo ir
leistų jam pasirinkti — sugrįžti
į Lietuvą, ar į šalį, kurioje jis

gimė. Per pastaruosius porą me-
tų pablogėję sovietų-amerikie-
čių santykiai negali pagerėti, jei
Sovietų pareigūnai tryps po ko-
jonis JAV-ų piliečių pagrindi-
nes žmogaus teises", užbaigia
laiką kongresmenai.

Gautas Helsinkio Grupės 20-tas Dokumentas

Vakaruose pavėluotai gautas
Lietuvos Helsinkio Grupės Do-
kumentas Nr. 20, paskelbtas
1979 m. lapkričio 17 d. ir adre-
suotas Čekoslovakijos vyriausy-
bei. Jame protestuojama prieš
žmogaus teisių gynėjų persekio-
jimą Čekoslovakijoje ir reika-
laujama juos paleisti iš kalėji-
mo. Prašoma vyriausybę kaltina-
ma "nusikalimais prieš žmo-
niškumą" ir "anti-kultūros" ku-
rimu.

Dokumentą pasirašė Ona Lu-
kauskaitė-Poškienė, kun. Bro-
nius Laurinavičius, Mečislovas
Jurevičius ir dr. Algirdas Stat-
kevičius. Pastarieji du buvo su-
imti — Statkevičius uždarytas
į psichiatrinę ligoninę, o Jure-
vičius birželio 25 d. nuteistas
trims metams griežto režimo
lageriuose. (Elta)

— Trečiadienio rytą Irano
partizanai susaudė dar 61 in-
žinierių, chemikų grupės nari-
ų. Jie ragino pilsiečius neklau-
syti mūlos Chomeini įsakymų.

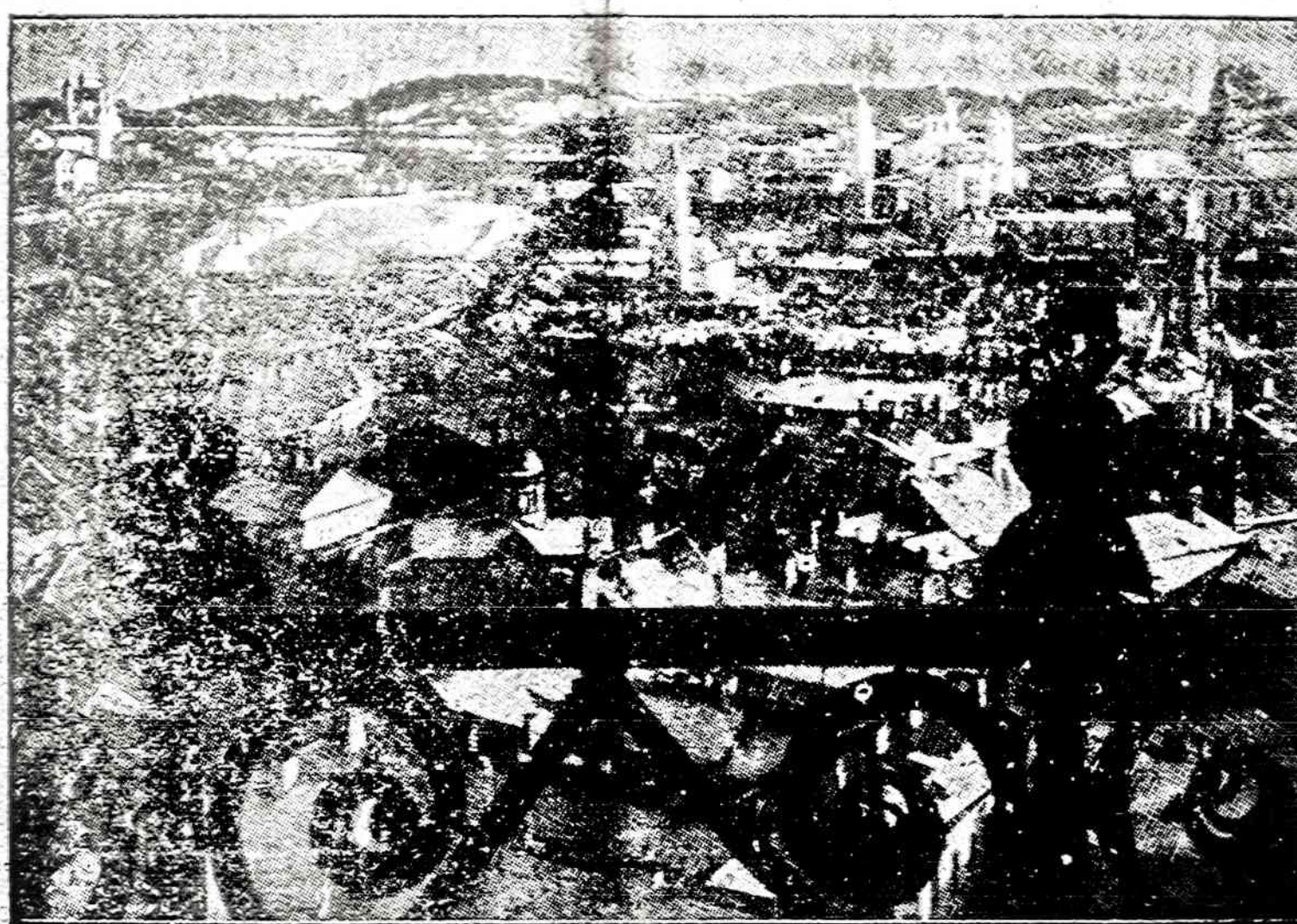
— Solidarumo unijos kongre-
sas Dancige priėmė 15 rezolu-
cijų, kurias privalės įvykdyti
įvairūs specialūs komitetai.

— Dancige Solidarumo uni-
jos kongresas jau tęsiasi 11 die-
nų, bet galo dar nesimato. At-
stovai pradeda skirstytis.

— Federalinio Rezervų banko
pirmininkas Paul A. Volker yra
pasirūpęs nemazinti paskolų
nuosimčių.

Sekretorius A. Haig skrenda
į Kairą, kur šįštadienį pa-
gerbs nužudytą Egipto pre-
zidentą Sadatą. Po to pasi-
kalbės su Egipto užsienio
reikalų ministru.

1920 metais spalio 9 dieną Zeligovskio vadovaujama lenkų kariuomenė įsiveržė į Lietuvą,
užėmė Vilnių ir veržėsi toliau į šiaurę. Lenkai buvo sulaikyti ties Perlojumi, Visviu ir
Giedraičiais. Vietomis lenkai buvo atstumti atgal.

IS ALIASKOS PRAVĖS DIDELE DUJŲ LINIJA I CHICAGA

WASHINGTON, D.C. — Pre-
zidentas Reaganas trečiadienį
pareiškė, kad jis atgaivins pro-
jektą nutiesti ilgą vamzdžių li-
niją, kuri iš Aliaskos šiaurės at-
nės natūralias dujas (gas) net
į Chicagą, maitindama pakelyje
esantius miestus ir miestelius.

Mokslininkai nustatė, kad
Mackenzie srityje yra nepapras-
tai didelės natūralių dujų atsar-
gos. Nutiesus plieno storų vam-
zdžių liniją, tos dujos galės pa-
siekti pramonės sritis. Vam-
zdžiai 48 JAV valstijoms prista-
tytų 26 trilijonus kubinių pėdų
natūralių dujų.

Naftą amerikiečiai paima
Prudhoe įlankoje, o dujas pa-
bės padėtų neturtelingsoms
aplinkoms.

Dujų vamzdžiai eis greta
naftos vamzdžių

Iš Mackenzie įlankos natūra-
lių dujų plieno stori vamzdžiai
eis į vakarus ir pietus, kol pa-
sieks iš šiaurės einančius naftos
vamzdžius ties Dempster High-
way. Nuo ties dujų vamzdžiai
eis į pietus pagal naftos vam-
zdžių ir vakarus, tai dujų vam-
džiai pasuks į rytus. Teisingiau
pasakius, dujų vamzdžiai išsi-
šakos. Viena šaka eis į Pacifiko
pusę, o antroji eis į vakarus.
Vienas vamzdžių galas pasieks
Chicagą. Chicagoje galės dau-
giau natūralių dujų naudoti
pramonės reikalam.

KREMIUS KURSTĖ NUŽUDYTI SADATĄ

LONDONAS, Anglija — Sa-
datą galėjo nušauti fanatikas
šjitas, bet užpakalyje stovėjo
Kremlius agentai, kurie kurstė
nesusipratėlius žudyti Egipto
prezidentą A. Sadatą, — parei-
škė Winston Churchill II, gar-
siojo britų kovotojo Winston
Churchill anūkas.

Winston Churchill II yra 40

TURTINGIEJI PRIVALO PA- DETI NETURTINGIESIEMS

MELBOURNE, Australija. —
Cia susirinko 41 valstybės atsto-
vai aptarti, kas reikėtų daryti,
kad turtieji galėtų padėti
neturtelingsoms valstybėms. Yra
valstybių, kurios nepadaeda sa-
vo neturtelingsiems, kaip Indi-
ja, Meksika ir kt. Indijoje ir
Meksikoje yra turtingų žmonių,
kurie turėtų padėti, bet vyriaus-
ybės nesiima priemonių, kad
turtieji padėtų savo valsty-
bių neturtelingsiems. Tą pa-
galima pasakyti ir apie Braziliją.

Indija, Meksika, Bangladešas
norėtų, kad turtelingsės vals-
tybės padėtų neturtelingsoms
aplinkoms maistu ir drabužiais
pačius biednesnius žmones. Vi-
sos akys nukreiptos į Ameriką,
bet Reaganas pasakė, kad JAV
negalės visiems padėti.

SEŠTADIENI AMERIKA PAGERBS SADATĄ

WASHINGTON, D.C. — Šešt-
adienį didelė Amerikos delegaci-
ja, vadovaujama Valstybės sek-
retoriaus A. Haig, dalyvaus nu-
žudyto Egipto prezidento An-
war Sadato laidotuviuose, o Wa-
shingtono Kongreso ir valstybės
įstaiigų vėliavos bus nuleistos iki
stiebo vidurio.

Į Kairą skrenda trys buvę JAV
prezidentai, jų žmonos, žurna-
listų grupė, ambasadoriai ir ki-
ti pareigūnai. Jie pagerbs už tai-
ką ir demokratinę santvarką
gyvybę atidavusį Egipto prezi-
dentą Sadatą.

metų amžiaus britų parlamen-
to narys. Sadato nužudymo die-
ną jis buvo Chicagoje, skaitė
paskaitą. Sovietų Sąjunga seniai
rengėsi nuversti Sadatą, pa-
grobtį valdžią ir ten primesti ko-
munistinę vyriausybę, bet Sada-
tas du kartus Maskvos agentus
išvijo.

SUGEDE RAUMENU JUN- GINIAI NEPAGYDOMI

BOSTON, Mass. — Biologijos
ir fiziologijos daktaras R. Glen
Brown nustatė, kad sugedę rau-
menų junginiai nepagydomi.
Galimas daiktas, kad ateityje
bus rastos priemonės raumenų
junginiams gydyti, bet šio
meto gydytojai dar nesurado
vaistų, kurie galėtų susilpninti
pradėjusius silpnėti junginius,
išlaikyti nervus prie raumenų
ir raumenis prie kaulų. Iki šio
meto buvo manyta, kad atsiran-
da raumenų liga ir raumenys
susilpnėja, bet jau keli metai
nustatyta, kad susilpnėja ir pa-
silėidžia raumenų junginiai. Kai
tie junginiai nustoja galios, tai
ir atlimpa nuo raumenų ar
kaulų, tada jau nėra priemonių
tuos junginius sustiprinti. Be
junginių likę raumenys visiškai
pranyksta.

SOLIDARUMAS KELIA KOMUNISTŲ KLAI DAS

DANCIGAS. — Lenkų Solida-
rumo unijos pirmas kongresas,
priėmęs dvejų metų programą
išgriaudam ūkiui atstatyti, kelia
viešumon komunistų partijos
vadų klaidas, kurių pasekoje
liko visiškai išgriautas Lenki-
jos ūkis.

Kongresas atmetė visus par-
tijos planus ir pastangas pakelti
kainas. Solidarumo unija pasi-
rūšius neleistis komunistams ir
taliau išnaudoti Lenkijos darbi-
ninkų.

Valensos vadovaujamas Soli-
darumas paruošė 34 paragrafų
programą, kvietė visus dirbti,
kad per du metus Lenkija at-
statytų savo ūkį ir turėtų vi-
siems savo gyvenlojams pakan-
kamai maisto ir kitų gyvenimo
reikmenų.

— Maskvos radijas paskelbė,
kad Solidarumo unijos priimta
programa taip suplanuota, kad
išgriautų socializmą. Solidaru-
mą kaltina priešsovietinė veikla.

— Trečiadienį Amerikos žy-
dai šventė Jom Kipur.

CARTERIS, FORDAS, NIKSONAS SKRENDA SADATO LAIDOTI

PARLAMENTAS PRAŠO GENEROLA MUBARAKĄ
EITI EGIPTO PREZIDENTO PAREIGAS

WASHINGTON, D.C. — Ne-
sikiškite į Egipto reikalus, —
perspėjo sekretorius Haig, pa-
siklausęs Libijos diktatoriaus
Moamar Chadafi kalbės, ragi-
nantis sukilti prieš Sadato
įvestą tvarką.

Sekretorius Haig patarė už-
sieniečiams nesikišti į Egipto
reikalus. Jis turėjo galvoje ne
tik Libiją, raginančią sukilti,
bet ir kitas valstybes, norinčias
kelti nerimą pačiame Egipte.
Tos kaimyninės valstybės per-
spėtos nesikišti į Egipto vidaus
reikalus ir leisti patiems egiptie-
čiams susitvarkyti.

Sekretorius nepaminėjo Egipt-
to kaimynų vardų, bet visiems
aišku, kad jis turėjo galvoje Si-
riją, Jordaniją ir kelias Persi-
jos įlankos valstybes.

Saugumo taryba nutarė ne-
leisti prezidentui Reagan skris-
ti į nužudytą prezidento laido-
tuves, bet buvęs prezidentas
Carteris pareiškė, kad jis skri-
sias į Kairą ir dalyvaus Sad-
ato laidotuviuose. Prez. Sadatą
buvusi prezidentą Carterį skai-
tė Egipto draugu, nes jo prezi-
dentavimo metu Egiptas gavo
didelę ekonominę paramą ir
kariuomenės daliniai gavo nau-
jų ginklų.

Prezidentas Reaganas neskris
bet į Egiptą nutarė skristi bu-
vus prezidentas Gerald Fordas.
O vėliau nutarė skristi ir buvęs
prezidentas Richard Nixonas.
Kartu skrenda visa eilė buvusių
prezidentų patarėjų.

Tuo tarpu Egipto parlamen-
tas vienbalsiai nutarė prašyti
viceprezidentą Hosni Mubaraką
eiti prezidento pareigas iki rin-
kimų. Mubarakas pareiškė, kad
jis, kaip viceprezidentas, jaučia
si įpareigotas tas pareigas eiti.

Krašto apsaugos ministrai
gen. Abdel Halim Gazala prane-
šė, kad prezidentą Sadatą nu-
šovė grupė tikybinių fanatikų.

Pasikėsime dalyvavo keturi
fanatikai, jų tarpe vienas buvo
kerininkas Chaled ir trys jaun-
vyrai. Jie dėvėjo kariškas uni-
formas, bet jie nebuvo kariai

Gen. Mubarakas, kaip vco-
prezidentas, perėmė Egipto ka-
riuomenės vadovybę ir patikrio-
vius garnizonus, kad krašte
vėl būtų ramu. Trečiadienį sost-
inė buvo ramu. Prie valstybės
staigų stovėjo kariuomenės
argybos, bet kariams nereikėjo
sikišti į tvarkos reikalus. Egipt-
e šiomis dienomis švenčiama
didelė musulmonų šventė, bet
dabar gyventojų dauguma yra
abai nusiminusi dėl Sadato
mirties.

Laidotuvės įvyks šeštadienį.
Tengiasi atvykti daug užsienie-
čių. Jie pagerbs buvusį Egipto
prezidentą ir taikos šalininką.
Egiptan atvyks ir Izraelio premie-
jeras Beginas. Laidotuvių tvir-
kę prižiūri Egipto kariai.

Gen. Mubarakas turės progos
paskelbti taikos reikalais su
šiais jvairių pasaulio kraštų atva-
žiavusiais valstybininkais.

Egipto prez. Sadatą religio-
niai fanatikai nužudė Kai-
ro priemiestyje, kariuome-
nės parado metu.

— Egipto kariuomenės vado-
vybė nori tiksliai nustatyti, kaip
fanatiški teroristai prisipakė
prie artileristų ir privažiavo prie
parado platformos.

— Jeigu valdžia kels maisto
kainas visose Lenkijoje, kaip ji
engiasi, tai visame krašte bus
paskelbtas įspėjamas streikas.
Is truks kelias valandas.

— Ketvirtadienį aukso uncija
kainavo \$142.

Ministeris pareiškė, kad pasikė-
sinime dalyvavo ne šeši vyrai,
kaip anksčiau buvo paskelbta,
bet tik keturi. Jie priklausė
fanatiškai tikybinių grupių ir
pasirūšė kerstyti prezidentui Sa-
datui, kuris įsakė policijai su-
imti visus tikybinius, meskėse
žarantius agitaciją prieš dabar-
inę Egipto vyriausybę. Paaš-
kėjo, kad prieš mėnesį suimtų
fanatikų tarpe buvo buvusio ka-
rininko Chaled brolis. Gavęs ti-
kybinius fanatikus, šjitas, Chaled
ryžėsi nužudyti Sadatą.

Vyriausybė paskelbs pilną
prancėimą, kai bus baigtas tar-
lymas. Dabar likta pranešti,
kad kėsinosi ne kariai, bet ci-
viliai.

Gen. Mubarakas, kaip vco-
prezidentas, perėmė Egipto ka-
riuomenės vadovybę ir patikrio-
vius garnizonus, kad krašte
vėl būtų ramu. Trečiadienį sost-
inė buvo ramu. Prie valstybės
staigų stovėjo kariuomenės
argybos, bet kariams nereikėjo
sikišti į tvarkos reikalus. Egipt-
e šiomis dienomis švenčiama
didelė musulmonų šventė, bet
dabar gyventojų dauguma yra
abai nusiminusi dėl Sadato
mirties.

Laidotuvės įvyks šeštadienį.
Tengiasi atvykti daug užsienie-
čių. Jie pagerbs buvusį Egipto
prezidentą ir taikos šalininką.
Egiptan atvyks ir Izraelio premie-
jeras Beginas. Laidotuvių tvir-
kę prižiūri Egipto kariai.

Gen. Mubarakas turės progos
paskelbti taikos reikalais su
šiais jvairių pasaulio kraštų atva-
žiavusiais valstybininkais.

Buvęs prez. Nixonas skren-
da į Egiptą pagerbti nuž-
dytą Egipto prezidentą.

KALENDORELIS

Saulė teka 6:50, leidžiasi 6:20.
Oras debesuotas, ryte atvės.

Spalio 9: Dionizas, Krytiš, Ar-
gonė, Valstikas, Pilė, Krytiš.

Spalio 9-ji, Vilniaus netekimo diena - istorijos skaudi žaizda

Sunkioje kovoje už būvį, o Vilniaus neužmiršk Lietuvai... Šve-dami 26-ias Kanados Lietuvių Dienas neužmirškime gresiančių pavojų senai Lietuvos sostinei Vilniui. Kova dar nėra baigta.

Pasibaigus Pirmajam Pasauliniam karui, Lietuva, po ilgiau negu šimtmečio užtrūkusių vergijos ir sunkios priešpaudos, dėka mūsų patirtųjų, nenugalstamų veikėjų šit dr. Jonu Basanavičium, pasinaudodami Amerikos prezidento Thomas'o Woodrow Wilson'o garsia 14 punktų, paskelbta 1918. 1. 8 d. deklaracija dėl tautų apsisprendimo teisės, paskelbė 1918. 2. 16 d. Vilniuje Nepriklausomybės Aktą. Su akto paskelbimu buvo atstatyta valstybinė Lietuvos nepriklausomybė su sostine Vilniumi. Tai buvo didelės reikšmės istorinis įvykis Lietuvos istorijoje.

Pradžiai atstatytos valstybės buvo labai sunki ir pavojinga. Jauna, atgimusi Lietuva turėjo ginti savo teritoriją ir jos sienas. Maža Lietuva buvo didelių mūsų kaimynų puolama ir skriaudžiama. Lenkai, atgavę nepriklausomybę, norėjo Lietuvos teritoriją prijungti prie savo valstybės. Lenkija vengė Lietuvą pripažinti de jure kaip nepriklausomą valstybę. Tik Amerikos spaudžiamai tai padarė. Nežiūrint diplomatinio pripažinimo, kariniai veiksmai kėsinosi į Vilnių ir Lietuvos žemes.

Senoji Lietuvos sostinė Vilnius, kaip gražus našlaitis, keitė ne iš savo noro "globėjus" - okupantus. Neilgam Gedimino miestui grįžo prie Lietuvos. Į jį jau pradėjo keltis vyriausybė ir ministerijos, atrodė, kad po ilgos priešpaudos ir daugelio nelaimių, pagaliau Lietuvai ateina džiaugsmo ir laisvės dienos.

Tautų Sąjungai pasiūlius Vilniaus klausimą kiek galima greičiau išspręsti ir nesusipratimų tuo reikalu užbaigti, mūsų kaimynai lenkai sutiko ir pasiūlė tuo reikalu vesti derybas Suvalkuose. Derybose lenkai Vilnių pripažino Lietuvai. Tuo reikalu buvo pasirašytas susitarimas. Atrodė, kad mūsų 500 metų "daugystė" - unija duoda šokių.

tokius teigiamus rezultatus. Deja, buvo skaudus nusivylimas. Rašalui dar sutartyje nėsudžiūvus, mūsų "broliai" lenkai klastingai puolė Vilnių ir jį užėmė 1920 m. spalio 8-tą dieną. Lenkai bandė veržtis ir užimti visą Lietuvą.

Vilniaus miesto ir Vilniaus krašto okupacija tęsėsi iki 1939 metų. Buvo sunki Vilniaus krašto lietuvių gyventojų dalis. Okupuotame Vilniaus krašte lietuvis kentėjo fiziškai, dvasiškai ir moraliai. Tai pildėsi Lietuvos didvyriai Juos jungė nepaprastas solidarumas į kovą prieš nutautinimą ir lietuviybės išlaikymą. Religinėje srityje buvo dar blogiau, negu Suvalkų "Trikampyje".

Pagalau, po Lenkijos žlugimo, 1939 m. Vilnius "grįžo" prie Lietuvos. Ne ilgus buvo nepriklausomos Lietuvos džiaugsmas dėl Vilniaus. Lietuva neteko ne tik Vilniaus, bet ir nepriklausomybės. Klastos būdu buvo įjungta į Sovietų Sąjungos respublikas.

Truputį džiaugsmo yra tame, kad Vilnius šiandien yra lietuviškas - negu buvo lenkų okupacijos metais. Lietuvos okupantas rusas tai gerai žino ir tuomi bauginasi. Rusai į Vilnių skiria daugiau rusų pareigūnų ir įvairių darbininkų, kad Vilnius netaptų per daug lietuviškas. Lenkai taip pat stengiasi Vilniuje išlaikyti kiek galima didesnę procentą lenkų gyventojų. Rusai slapta lenkams teikia tam tikras privilegijas. Kad neprarastų lietuvių - lenkų nesantaikos "balanso", leidžia grįžti repatrijantams. Dabartinė Lenkija siūnčia į Lietuvą įvairius kultūrinis vienetus, kad Vilnius lenkus palaikytų jų sąjone, kad mielas Pilsudskio miestas sugrįžtų prie Lenkijos.

Mums reikia budėti, kad spalio 9-ji nepasikartotų, kad mūsų Vilnius amžinai liktų Lietuvai.

• "Ar tu, sūneli, neatmeni, kurią valandą mano artimiausias traukinyš išvažiuoja?"
"Po šešiolikos valandų, penkiolikos minučių ir trisdešimt vienos sekundės", atplia žentas, kaip iš kuklosvydžio.

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos meno paveikslų galerija

J. KUZMICKIS

MEILĖ IR PRARADIMAS

"Žinojo, ji buvo iliuzija, bet visą laiką ji buvo su juo kartu". ("Pasikalbėjimas su mergina")

Kai mes skaitome apysaką ar romaną, prisimename mūsų pažįstamą pasaulį. Tačiau rašytojas, naudodamasis realiu gyvenimu kaip modeliu, nekopijuoja tikrovės, o kuria visai svetimą naują pasaulį. V. Mykolaitis-Pulinas, rašydamas "Altorių šešėly" nekopijavo nė savo gyvenimo, nors plačiai naudojosi gyvenimiška patirtimi. Skaitytojai gi kniedi suvokti aprašomų veikėjų problemas, jų savičią, originalų sprendimą, o šalia to - pasigrožėti parinktų žodžių gyvybiškumu, įtaiga, kad būtų įtikintas ir sužavėtas.

Ypačiai įdomu skaityti pr-

mą kokių nors autorius knyga, stebint jam viename būdingą tematiką, sąvaid stilių, naujus charakterius ir stengiantis suvokti įtaką, kuria galėtų paveikti skaitytoją, jei pavyktų atliepti dvasios gėlmės tūnincias aspiracijas.

Nebaigtos simfonijos

Tenka tik džiaugtis, kad tremtyje neslokojame vis naujų dailiojo žodžio ir brandžios minties kūrėjų. Neseniai pasidžiaugėme J. Savojo mąsliais apsakymais, o štai sulaukėme Jono Vizbaro-Sūduvo "Alsenų kuni-gaikištės" premijuoto romano ir nebe naujoko, nors tik pirmąją novelių knygą paskelbusio, Adolfo Markelio "Nebaigtosios simfonijos".

Kaip ir žinomas rašytojas Jurgis Jankus, novelių autorius buvo mokytoju. Karo audros nušviestas į vakarus, ketverius metus gyveno Austrijoje, priešglaudes pabaltiečių stovykloje. Studijavo, dirbo lietuviškoje mokykloje, redagavo laikraštį ir pradėjo kurti noveles. 1949 m. persikėlęs į JAV, nemetė plunksnos ir kasmet sukūrė po kelias noveles.

Siame "Nebaigtosios simfonijos" novelių rinkinyje sutelktą dvyliką kūrinėlių, kuriuos rašė 1949-1981 metais.

Stovyklų atsiminimai

Adolfas Markelis savo novelėse nėsprendžia ypatingų gyvenimo problemų. Pradžioje liumoriškai žvilgtelį į stovyklinį gyvenimą išvietintų paukščių barakuose.

"Laikrodžio" apsakyme vykusi charakterizuoja paprastą darbininko Justino Ramoškos džiaugsmą, kai už 1.000 šilingų iš spekulianto Mockaus nusiperka laikrodį, kuris turėjo "nebijoti nei vandens, nei ugnies". Laikrodį pergyvena kaip mylimąją, nes jis "užpildys tuštumą širdy, ir vietoj širdies tyr-laukių klestės rojus vasaros Justino gyvenime".

Deja, draugų įkalbėtas, Justinas neria į vandenį, sunkiai atsua, grįžęs į krantą, prispa-džia brangenybę prie ausies: "Staiga išbala ir po trumpo "Viespatie" riksmo smunka į smėlį". Jo širdyje lieka "kurtu,

kurtu kaip naktį jautoj".

Kitokio pobūdžio "Niekadėjų" novelė. Svetlo perėjimas Ben. Nalivaika, tikras pagyrų puodas, keršydamas tariamai baronienei von Stein, kad pasipiršusį šūd-vabaliu pavadino, traukinyje išmeto krūvą naujūtelaičių netikrų pinigų. Baronienė "piktai nusijuokė, mėsama paniekos žvilgsnį Nalivaikai", bet, pamąčiusi nusviestą šimtą tūkstančių, "krūplelėjo lyg žaibas ir tu-tu-tu-pakėlė nuo grindų pinig-us ir įsikišo į rankinuką".

Atlikęs "kas reikią", Nalivaika išvažiuoja su visa mašta iš stovyklos.

Pasijaukia su skaitytojais A. Markelis "Keisto uždabio" humoreska, kai ligoninės šlavėjas uždirba net 53 dolerius už švil-pavimą operų ištraukų. Operos solistė žino, kad jis "begėdiškai meluoja", bet pinigus sumokią už melavimą.

Meilė ar suvedžiojimas?

Pati didžioji A. Markelio novelių dalis liečia amžinąją meilės temą. Jo vaizduojami žmonės nėra romantikai, bet veikiau medžiotojai, niekad nepasitenkinę laimėjimais ir dėl to skaudžiai pergyveną praradimą.

"Nebaigtosios simfonijos" Linas Lietuvoje vedė Ziną, Ryt-prūsiose "valgė tik ką iš pečiaus ištrauktą duoną, bučiavo" su aštuoniolikmete Jadze, Austrijoje sutiko Leną, o JAV - Janę. Tačiau jis sakosi nesąs "Seimos žmogus" ir "moterimis vis nusivildavęs", nes jo "vaizduotėje sukurto moters yra idealios, kokių gyvenime nėra".

Ar tai lengvas rankų nusiplovimas, ar iliuziniai tariai meilė, ar, kaip pats Lenas prisipa-žįsta, atsakingumo jausmo stygis? Janės nuomone kitokia: jis noris "būti pasaulio centru", o šiaip esąs sadias, apgavikas ir suvedžiojimas, perėjimas...

Austrijoje sutikta Lena at-gimsta "Bolerio" novelės jau vedusio vyro vaizduotėje, kai šis prisipažįsta: "Manys gyvena Lena, juodbruvė Austrijos kal-nų mergina. Iš tikrųjų mes gyvename trise: Lena, mano žmo-na Rita ir aš". Iliuzijomis gyvename vyrai, kol išvysta jos apsi-sprendimą. Kad visgi būtų trečioji, tad nebemorinti dau-giau kentėti: "Tada tu pažvelgei man į akis kaip žvėris. Nuo to laiko aš jaučiausi medžiojama",

- ir ji, ne vyras, "nupjauna emocijų stygą".

Dar karta sutinkame Leną "Pasikalbėjimo su mergina" no-vėleje. Kanadoje Antanas Niau-rā, palikęs namuose žmoną Au-reliją, su skotiskosios butelių nusidangina iki iškysulio, iš kur galėjo matyti iš salos išsivovusių tolą, primenančią moters figū-rą, kuri pasisako esanti Lena, o ją iškviets Niauros ilgesys. Jam ji yra pasaka, ją gi su juo rišanti bendra iliuzija. Pagaliau Niau-ra nutaria, kad Lena nelai-minga: "Meilės ieško. Neranda. Gal jos iš viso nėra. Yra tik iliuzija. Meilė kaip žuvis. Graži kol jos nepagauni. Pagavai, ir jos nėra"...

Meilės iliuzija

Kas gi yra nuolat minima iliuzija? Tai apgaulingas vaizdiny, jutinį apgaulė, neįvykdoma svajonė.

Apie šią meilės iliuziją, draugų prašomas, pasakoja "Vestuvų" Mečys, savo svajones vaiz-duodamas kaip tikrovę. Iliuzori-nę, tariamą Nijolę "Persamosios Nijolės" Pelemienė perša Mili-nui. Meilės iliuzija nusigėrusi "Idealo" baličina Lilijana sva-čioja apie neegzistuojantį Kazi-mierą. Tą pačią iliuziją apsigau-dinėja "Gelių" Jonas, "kai mo-terys nežinodavo", kad vieną ar kitą myli.

Amžinos meilės iliuzija sva-iginasi "Paskutinio pasimatymo" Staniulis, kuris, turėdamas žmo-ną ir vaikų, šliejasi prie vyro

paliktos Aidonos. Staniulio nuomone, "vedusiųjų neriša ilgesys. Jie neįunta to, ką išgyvena išsi-skyrusieji. Jei būtinu mano žmo-ną, šį vakarą aš nebūčiau čia, bet ten, kur trauktų ilgesys". Jis, kaip Lenos apsauktas sadias, apgavikas ar suvedžiojimas, kalba apie pralaimėjimą, savi-žudystę, pražudančią ilgesį ir, grįžęs namo, telefono ragelyje girdi verksmą: "Mama nusižu-dė. Paliko jums raštelį ir prašė pranešti. Šalia jos lovos radome tuščia vaistų bontūtę".

Iliuzijos, pasirodo, dūža kaip paausutos taurės.

"Negali nusėdėti vietoje"

Kaip ant vieno korpaliaus nu-kalti iliuzorinės meilės įešką A. Markelio žmonės. Juos gražiai charakterizuoja "Nė baigtosios simfonijos" Linas: "...Meilė dar ne viskas. Aš neturiu atsak-ingumo jausmą. Man meilė yra visada skaudi ir visada pra-radimas. Visada išsiskiriu liūd-nas, persekiojamas sąžinės, bet aš negali nusėdėti vietoje. Tu-riu keliauti kaip egiogias, niekad nesurištąs nei su kraštu, nei su miestu, nei su gyvenamiu namu, nei su žmonėmis".

Daug kas gyvena iliuzijomis, iškreiptos tikrovės apgaulė. Iliu-zijomis ypačiai gyvena stovyklų barakuose, kai visa atrodo lai-kina, trapu, kai maži dalykėliai kaip Justino laikrodinis kėlė vai-kiską džiaugsmą, apsiavilimą, net kerštą.

(Nukelta į penktą puslapį)

ŠUKOS

Savo vaikui mama šukas nupirko Kad sušukuotų jo galvutę. Vaikas iš džiaugsmo net pravirko Ir šukų neišleidžia iš rankų nei minutės, Ar jis žaidžia, ar jis mokinas, Savo garbanas auksines, Avinėliu susuktas, banguotas, Ir kaip plonas linas minkštas Su naujom šukom jis šukuoja. O kas per šukos! Vaiks šukuojant nedejuoja; Ne tik kad jos jam neišpeša plaukų; Bet nei vieno plauko neužkabina; Taip švelniai jos slysta tarpe jų. Vaikas tas šukas labai brangina. Kartą šukos tos staiga prapuolė; Vainko upas tuoj nupuolė. Jis lakstė nesušukuotas, susivėlęs, Vos iš lovos rytą atsikėlęs Jis verkia, šukų nori be kalbų Ir neprileidžia nieko prie plaukų. Jo plaukai jau susipynė be juokų. Tik štai jo šukos atsirado Ir vaiko upas atsigavo; Bet galvoj šukos negali pajudėt; Taip plaukus peša, kad sunku pakentėt. -"Kodkios jūs dabar netikę," vaikas sakė. O šukos jam ramiai atsako: -"Mes tos pačios likom; Tik plaukai suvėlti tavo mums netiko", Vienok tas vaikas labai supyko Ir užmačia kerštauti jį apnyko. Jis sviedė į upę tas šukas, Kur jų jau niekas neatras.

Panašiai žmonės eilgias su tiesa. Kai sąžinė pas mus sviri, Tai mums tiesa brangi, Ji mums šventa, Jos klausom ir ji priimta. Bet keno sąžinė sušlubuoja, Tas nuo tiesos išsivaduoja, Vydams ją nuo savės toliau, Kad jaustis padoriau.

(V. Petrėitis, Pasakėčios, 217 psl., kaina \$3.)
gaunamos Naujienose.

'Magic' Diet- Simple Cut-Down-Not-Out Rite

Is there a "magic" quick-weight loss diet that really works? Doctors and nutritionists have yet to discover it. They advise losing weight gradually by reducing portion sizes, but not by eliminating certain foods.

If a diet is going to work it must be tailored for the individual, taking into consideration such things as preferences, cultural background, amount of activity, and personal habits. After you have checked with a doctor, the first step on mapping out a diet campaign is to examine and understand your own food habits. Since your diet represents a change of habit, the smaller or more gradual the change, the more successful the diet will be in the long run.

You can start the scale downward by making small adjustments in your eating habits by eating less and saving calories. Dieting does not mean that you have to stop eating the foods you enjoy. If you prefer to eat five or six small meals a day, your habit is encouraged by many nutritionists who agree that several small meals are more satisfying than three large ones.

Exercise is also an essential part of your weight loss program. A regular exercise regimen will help you tone and firm your body as you lose weight and can actually cut your appetite.

If you are unable to abide a lonely calisthenics routine, you

can find fun, companionship and support in regularly scheduled group efforts such as dance and yoga classes, swimming, tennis and jogging. Examine your daily habits. When possible, walk instead of ride. Get off the bus a few stops early and walk the rest of the way. Take the stairs instead of the elevator. If you are deskbound most of the day, examine simple exercises you can do at your desk.

For more information, request a single free copy of Guidelines To Good Health from Kraft, Inc. Send a post-

card with your name and address to "Guidelines" (A9), Box 4611, Department MR, Chicago, IL 60677.

- Tuna Slaw
- 1 7-oz. can water-packed tuna, drained, flaked
- 2 cups shredded cabbage or lettuce
- 1/2 cup radish slices
- 2 tablespoons chopped green pepper
- 2/3 cup Kraft low calorie thousand island dressing

Combine ingredients; toss lightly. Chill. 3 to 4 servings.

Kool-Aid...On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

- 1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor
- 2/3 cup sugar
- 1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

ČIURLONIO REIKSMĖ

M. Kalojus Konstantinas Čiurlionis gimė 1875 metų rugpjūčio mėn. 22 dieną. Didysis mūsų genijus Čiurlionis reiškėsi muzikoje ir baigė Varšuvos konservatoriją 1900 m. Laimėjo muzikos premiją, tačiau konkurso rengėjai lenkai, sužinoję, jog laimėtojas yra lietuvis, premijos nebeskyrė. Į tai nekreipdamas dėmesio, Čiurlionis tobulinosi toliau muzikoje Leipcige ir baigė studijas 1902 metais.

Tuo pat laiku Čiurlionis pajuto galingą, traukiamą piešti ir tapyti, nors jau vaikystėje buvo linkęs į vaizdinį meną. Dar mokymasis dailės mokykloje, laimėdavo studentams skiriamas premijas. Buvo neturtingas, todėl kūrė savo paveikslus ant nepatvarių medžiagų, o laukui bėgant dažai ėmė blukti. Nuo 1907 metų Čiurlionis visai pasišventė tik tapybai, o muziką metė.

Muzikoje Čiurlionis paliko daug kūrinių, kurių tarpe žymiausi yra simfoninės poemos "Miske" ir "Jūros" ciklai. Daug sukomponavo ir liaudies dainų. Paveikslų nutapė apie 400, bet mažą jų buvo pardavęs būdamas gyvas. Po mirties visi jo kūriniai surinkti ir padėti Kauči, specialų pastatą 1921 metais. Daugelis jo muzikės kūrinių taip pat išleista.

Savo labai lakia vaizduote Čiurlionis sukūrė visiškai naujos pakraipos meną, stengdamasis nutapyti muziką, ritmą, dainas, sonatas, fugas. Pažinęs pagrindinius menus — muziką ir tapybą — savo iškojymais jis garsėjo jau carinėje Rusijoje. Lenkijoje ir Vokietijoje, bet ilgesnį laiką po mirties buvo pamirštas ir tik Nepriklausomoje Lietuvoje žinomas ir iškeliamas. Paskutiniaisiais dešimtmeciais jo kūryba ėmė domėtis ir pasauliniai menininkai bei kritikai.

Ryškiausi Čiurlionio kūrybai turi savyje amžinojo judėjimo dinamiškų kompozicijų. Tapybos ciklai paremti muzikos kūrinių principais. "Pasaulio sutvėrimo", "Tvano", "Laidotuvių" ir "Miško muzikos" ciklai buvo jo pirmieji kūriniai, o vėliau jis nutapė "Saulės", "Pavasario", "Zalčio", "Vasaros", "Jūros", "Piramidžių", "Zvaigždžių" sonatas. Nepamiršo atvaizduoti ir gimtosios Dūkijos (gimęs Varėnoje) vaizdus. Jis nestenkinio tradicinėmis tapybos formomis, o nukreipė savo talentą į laiko tekėjimo ir įspūdžių atvaizdavimą. Paskutiniaisiais savo gyvenimo metais Čiurlionis sukūrė at-

skirus kontrastingus paveikslus bei ciklus, "Rex", "Demonas", "Angelo preliudas" ir "Pilies pasaka" rodo autorių pakylant arba nusileidžiant teli už realios žmogaus būties ribų. "Biciulystė", "Pasakoj", "Karalių pasakoj" ir "Žiemoj" jis sugrįžta į gėrio pasaulį, bet gimtojo krašto gamta čia jo atvaizduota fantastiškais aukrais, saulėmis ar žvaigždėmis. Jis norėjo pažinti ir sukurti viską apimančią gamtą ir žmogaus vientisumą, gėrio ir blogio priešinumo meninę sampratą. Nausdamas neilgą savo amžių, Čiurlionis skubėjo užfiksuoti savo lakią vaizduotę paties išgyventomis meninėmis apraiškomis.

Čiurlionis mums brangus tuo, jog visuose kūriniuose įpyne lietuvių liaudies kūrybos tradicijas, nes lygiai mylėjo ir liaudies dainas, pasakas ar raudas, ir liaudies dailę — rūpintojėlius, audimus ar žirgėlius. Bet kartu savo, kaip muziko ir dailiniko, patirtimi jis išryškina romantiškumą ir idėją. Minties ir vaizduotės duetas netilpo nei senas dailės tradicijas, nei pradėjo naujos tapybos srovės, nes šio genijaus tapyba yra vienintelė ir autentiško meno visuma, siekianti naujų pasaulių ir naujų atradimų. Tuo jis toli išėjo iš atskiros tautos meno ribų į žmogaus vietos visatoje ir epochoje meninį apmąstymą.

Čiurlionis mums brangus savo unikalumu. Jo asmenis negali savintis nė viena atskira tauta, tik mes, lietuviai (ir tuo galime didžiuotis), bet jo kūryba kalba visoms tautomis, visiems protams ir siekia tolimos ateities. (Is Sietyno)

Miestiečiai, farmoje

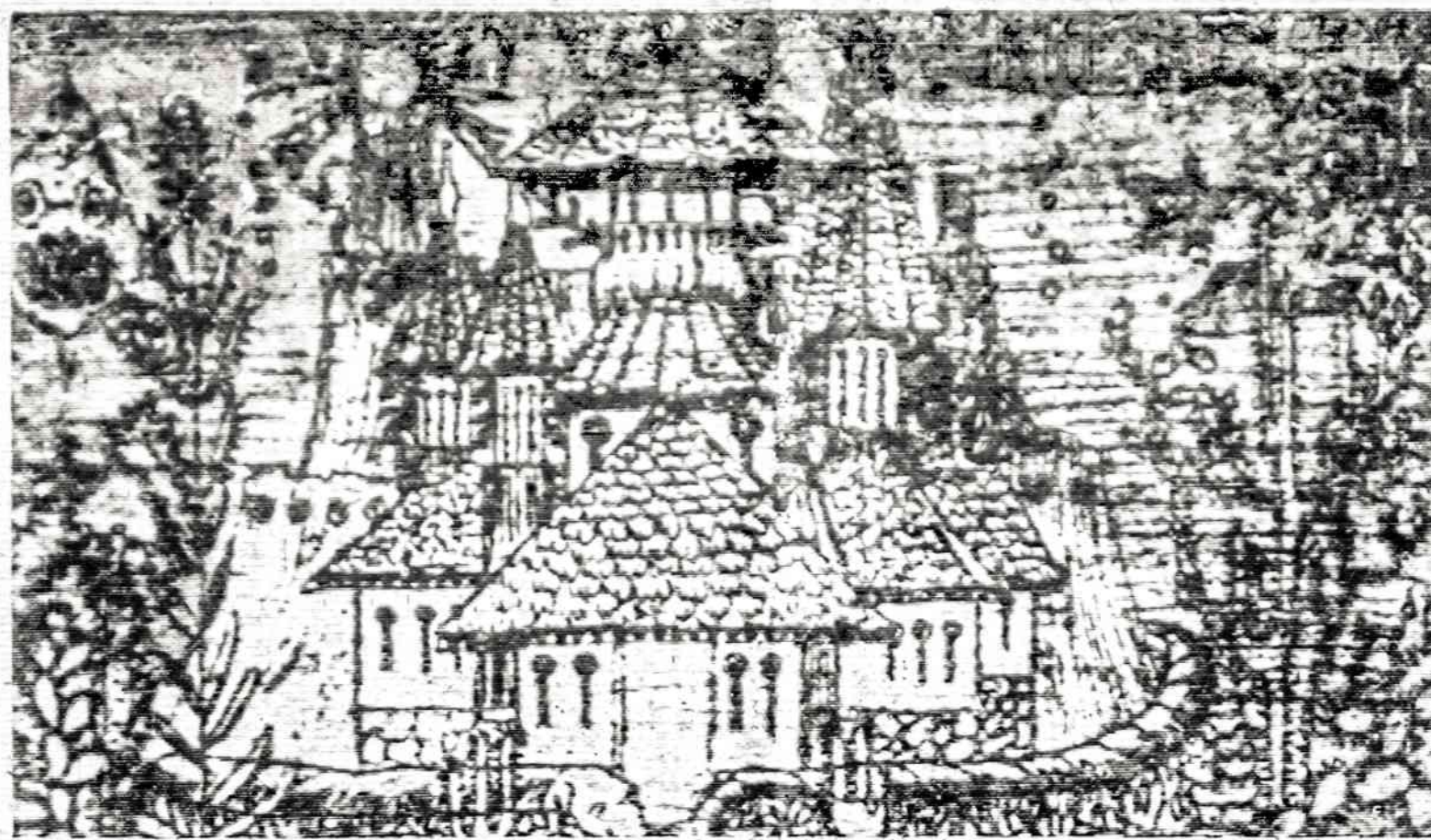
— Kokia juokinga karvė — ji visai neturi ragų!

— Atsprašau, panele, bet tai yra ne karvė, o asilas.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

M. K. Čiurlionio dekoracijos eskizas jo sumanytai operai Jūratė

Išievių evangelikų liuteronų kunigų ir Bažnyčios darbuotojų suvažiavimas

(1981 METAIS SUVAŽIAVIMAS ĮVYKO SCHWANBERGO PILYJE PRIE KITZINGENO, BAVARIJOJE)

Atlaikęs kartu su kapelionų kunigų Jonu Dėdinu ekumėnines pamaldas Vasario 16 gimnazijoje, pradedant naujus 1981—82 mokslo metus, ir pasakęs pritaikytą pamokslą, išvykau rugpjūčio 31 d. per Bensheimą, Gergstrasse (čia paėmiau kunigą Martyną Klumbą) į išievių evangelikų liuteronų kunigų ir Bažnyčios darbuotojų suvažiavimą Schwanbergo pilyje prie Kitzingeno, apie 30 km. nuo Wuerzburgo.

Suvažiavimas įvyko Moterų Bendrijos Casteller Ring patalpose. Schwanbergo pilis yra apie 400 m. virš jūros lygio iš visų pusių apsupta vynuogyno laukų. Iš pilies matyti puikus vaizdas. Ypač naktį yra žavus vaizdas į Kitzingeno miestą. Oras buvo labai geras, vidu deienio metu saulutė dar gerokai kaitino, pavėsyje termometras rodė 20 laipsnių C.

Šiam suvažiavimui, kaip ir prieš 21 metus toje pačioje vietoje, vadovavo ilgametis Pasaulio liuteronų sąjungos vokiečių tautinio komiteto įgaliotinis Bažnyčios tarėjas kunigas dr. Ernst Eberhard iš Stuttgarto. Renginyje pradėtas pamaldomis, kurias laikė pats vedėjas, savo pamokslui pasirinkdamas 1981 m. šūkį, Hebrajams 13, 16 skirsnelį:

"Nepamirškite daryti gerą ir dalytis su kitais, nes tokios aukos patinka Dievui."

Šiomet, kaip ir pastaraisiais

metais, didžiausią grupę sudarė latviai 26, estų buvo 13, lietuvių 12, vengrų 4 ir lenkų 2, iš viso 57 žmonės. Ne visus galėjo pilyje patalpinti, 9 asmenys turėjo nakvoti apie 8 km. esančiame kaime.

Lietuvių grupę šį kartą sudarė senjoras kunigas Juozas Urdzė iš Bonn-Bad Codesburgo, garbės senjoras kunigas Adomas Gelzinis iš Braugschweigo, kunigas Mikas Klumbys iš Blombergo, kunigas Martynas Klumbys iš Bensheim, kunigas Karolis Felgendreberis su žmona iš Hamburgo, studijų tarėjas Ričardas Baliulis iš Hamburgo, kunigas Ansas Kilius su žmona ir dviem dukrom (Gabriele ir Dothea) iš Reinschbranno ir kunigas Fr. Skėrys iš Mannheim, Vieną dieną buvo atvykę kaip svečiai ir programoje dalyvavo rektorius Jurgis-Valteris Strangulys iš Erlangen su žmona G. Hakaitė. Abu yra mūsų garbės senjoro kunigo Adomo Gelziniaus giminačiai (svainis ir svainė). Rektorius Strangulys yra kunigo Fr. Skėrio draugas iš Tauragės mokytojų seminarijos laikų.

Šį suvažiavimą atidarė kunigas dr. Ernst Eberhard, ir pasveikino susirinkusius puolėsiardžiai. Tylos minute ir malda pagerbti trys per praėjusius metus mirusieji kunigai — Rudolfas Vymeris (kilimo iš Tauragės) iš Bergkircheno prie Bad Oeynhauseno, propeštas El-Mars Rozitis (latvis) iš Ess-

lingeno prie Neckaro ir propeštas Max Vaher (estas) iš Geislingeno (Steige).

Moterų Bendrijos Casteller Ring Hartwich papasakojo visiems apie jų veiklą Schwanbergo pilyje. Joje yra 35 sesutės, pasišventusios dirbančios Dievo karalystėje.

Kasdien vyko rytinės ir vakarinės pamaldos, kurias laikė pakaitom išievių kunigai. Vieną rytą pamaldas laikė kun. Mikas Klumbys.

Po pusryčių kasdien vyko Biblijos studijos. Temą iš Senojo Testamento Amos 5, 4 ligi 6 skirsnelio ir 21 ligi 24 skirsnelio nagrinėjo latvių kunigas Paulis Urdzė iš Olenburgo, iš Lietuvos kilęs kunigas Karolis Felgendreheris pasirinko tekstą iš Naujojo Testamento Luko 10, nuo 25 ligi 37 skirsnelio, ir pravedė labai aukštą lygio akademinį Biblijos darbą apie galvestingą samarietį, o propeštas Poeld (estas) Biblijos darbą pravedė iš Hebrajų 13, 7 ligi 16 skirsnelio.

Po Biblijos studijų kasdien vyko paskaitos. Vyr. Bažnyčios tarėjas Kurt Horn iš Muencheno saitė paskaitą apie "šeimininkavimą vakar ir šiandien". Antroji diena prekybininkas Hermann Kupsch iš Wuerzburgo — jis yra narys Bavarijos krašto sinodo — nagrinėjo temą "Bažnyčia ir jos lėšos". Trečią dieną Bažnyčios tarėjas policijos kunigas Wolfgang Kilger iš Stuttgarto savo pranešimui pasirinko temą apie "auką teorijoje ir praktikoje".

Vyr. Bažnyčios tarėjas dr. Gottfried Klapper D.D. iš Hannoverio pateikė labai platų pranešimą apie Pasaulio liuteronų sąjungos vykdomojo komiteto

posėdžius Turku mieste (Suomijoje), kurie vyko nuo š. m. rugpjūčio mėn. 4 ligi 14 d. d. Jis perdavė nuosirdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus Pabaltiečiams dalyviams iš arkivyskupo Hark iš Tallino, arkivyskupo dr. Hatulio iš Rygos ir iš vyskupo Jono Kalvano iš Tauragės.

Vieną popietį įvyko kunigų ir Bažnyčios darbuotojų konventas — susirinkimas, kurį konvento pirmininkas propeštas Poeld pravedė. Čia aptartos ateities gairės. Iškeltas visokios problemos išievių Bažnyčios ir kaip pagerinti jų veiklą.

Grynai lietuvių pasitarime senjoras kunigas J. Urdzė pranešė, kad kitais metais nori šaukti regionalinį Sinodą. Annabergo rūmuose, Bad Godesbergo. Beto nori įsteigti "Rytojaus Fondą", į kurį visi galės įmokėti savo aukas. Tam bus atskirai atidaryta "Deutsches Baik" sąskaitos (Konto) numeris.

Du vakarus Bažnyčių atstovai ir kunigai darė pranešimus su skaidrėmis ir be jų apie per paskutinius metus nuveiktus darbus. Maryno Liutero sąjungos generalinis sekretorius kunigas Schellenberg parodė skaidrę iš savo kelionės po Vengriją ir Rumuniją, o kunigas Klaus von Aderkas — iš savo kelionės į Latviją, Rygos miestą, kurią jis su savo draugais atliko šią vasarą.

Vieną popietį keliavome autobusu po Unterfrankeno kaimumus ir miestelius ir grožio mėsm apylinkėmis. Vogelsburg (paukščių pilyje) restorane sustojome pasismagurauti pragačiais ir vyneliu.

Ketvirtadienį vakare įvyko oficialūs atsisveikinimas su Bažnyčios tarėju kunigui dr. Ernst Eberhardui, kuris galutinai išėjo į pensiją. Ta proga penkių tautybių atstovai pasakė labai puikias kalbas. Mūsų garbės senjoras kunigas Adomas Gelzinis albėjo lietuvių vardu. Jis iškėlė kunigo Eberhardo žmogiškąsias savybes, išryškėjusias per 21 metus. Jis buvo ne tik geras krikščionis, bet ir didžiausias draugas ir prieteliu išievių Bažnyčioms. Visomis išgalėmis jis rėmė jų veiklą ne tik finansiškai, bet ir gerais patarimais. Po kalbų buvo oficialiai pristatytas jo įpėdinis Bažnyčios tarėjas

Kunigas Fr. Skėrys

● Geriausias mūsų draugas yra tas, kuris pasako mūsų ydas ir padeda iš jų pasitaisyti.

Ratz, kuris savo kalboje pridėjo toliau eiti dr. Eberhardo pėdomis ir remti išievių Bažnyčias Vakarų Vokietijoje. Lie tuviai dr. Eberhardui, kaip padėką ir iš einančiam į pensiją, sugiedojo "Ilgiausių metų".

Kunigas Kotsch kalbėjo vengrų Bažnyčios vardu, kunigas Berzinš — latvių, kunigas Poeld — estų ir kunigas Dietrich — lenkų Bažnyčios vardu.

Dr. Eberhardo nuopelnus dar iškėlė Vyr. Bažnyčios tarėjas dr. G. Klapper ir kunigas Klaus von Aderkas.

Kunigai dr. Eberhardui visų dalyvių vardu buvo įteikta puiki dovana. Kiekviena tautybė įteikė jam dar atskirai po dovana. Lietuviai padovanojo jam Lietuvos vaizdų albumų su atitinkamu įrašu ir visų parašais.

Evangelikų "Diakonisches Werk" centras Stuttgarte praieitis metais trumpai prieš Kalėdas Vasario 16 gimnazijai padovanojo skoloms padengti D.M. 100.000 ir ji be jokių skolų galėjo pereiti į 1981 m. Tik dr. Eberhardo gerų rekomendacijų dėka (jis lankė mūsų gimnaziją 1980 m. per Vasario 16 minėjimą ir buvo labai maloniai priimtas kunigo Fr. Skėro) tie pinigai gauti. Tai reiškia, kad ir lietuvių gimnazija turi būti dr. Eberhardui labai dėkinga. Jam mes galime tik palinkėti geros sveikatos, ištvėrmės ir Dievo palaimos ir atčiai bei paprašyti kad ir ateityje mūsų nepamirštų ir savo rekomendacijomis mums padėtų. Reikia tikėtis kad ir jo įpėdinis bus mums palaikus.

Pentadienį iš ryto įvyko atsisveikinimo pamaldos su šven ta Vakariene. Jas pravedė kunigai Klaus von Aderkas ir Schellenberg.

Po pusryčių visi dalyviai dar asmeniškai nuosirdžiai dėkojo kunigui dr. Eberhardui už suvažiavimų suorganizavimą ir rėmimą ir apgailestavo, kad paskutinį kartą pasimato tokiame renginyje. Atsisveikinimo ir su kitais broliais ir seselėmis iki kito pasimatymo 1981 metais jau Bažnyčios tarėjo Ratz globoje.

Kunigas Fr. Skėrys

● Geriausias mūsų draugas yra tas, kuris pasako mūsų ydas ir padeda iš jų pasitaisyti.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, Lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Ruklio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorė puikiai stiliu ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkio aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslų to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamalausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zosėnko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. Knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti šolej perlaikymo išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, IL Friday, October 9, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELĮŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• ROPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šikiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6198

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year other countries \$45.00 per year.

pusel metų \$22.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Canadoje:

metams \$45.00
pusel metų \$24.00
vienam mėnesiui \$4.00

Isieniuose:

metams \$48.00
pusel metų \$26.00

naujienos eina kasdien. Makiranti echnadienis. Leidžia Naujienos Ben rove, 1739 So. Halsted St., Chicago L 60608. Telef. 421-6100.

Pilnais reikia kisti beito Monar orderiu kartu su čekyvu.

25 cents per copy

Nuo savaitės pirmos dienos Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusel metų \$24.00
tris mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kitoje JAV vietose:
metams \$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus pėkmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Apie naujas idėjas ir vizijas

Artėjant ALTO ir VLIKO suvažiavimams, būkime tikri, vėl bus keliama priekaištai ir kritiški pasisakymai, kad minimi veiksniai neįstengė iki šiol išlaisvinti Lietuvos, kad veikia pasenusiais metodais, kad neturi naujų idėjų, o kas jas turi, tai silpnina bei stokoja ateities vizijos.

Vieną žodžiu, ALTA ir VLIKas yra atgyvenę savo amžių ir turi užleisti savo vietas naujoms jėgoms, atėjusioms su nauja karta, kuri subrendo Vakarų pasaulyje ir turi savyje naujų idėjų ir vizijų, kaip šių dienų pasaulyje reikia vesti Lietuvos laisvinimo bylą.

Ar tikrai ALTO ir VLIKo kritikai turi naujų idėjų ir skirtingų ateities vizijų? Pagal Platoną, ne kiekvieną mintį, atėjusią žmogui į galvą, reikia laikyti idėja. Žmogaus protą dažnai užplūsta ir užvaldo įvairios fantazijos, iliuzijos, svaiojimai ar utopijos, vietoje ateities vizijų, vaidenasi mistiniai mirazai. Tik tokią mintį galima skaityti idėja, kurią galima realizuoti gyvenime. Panašiai, kalbant apie vizijos sąvoką galima taikyti tik tokiu atveju, kada numatyti istoriniai įvykiai tikrai išsipildo.

Norint patikrinti, ar praeityje mūsų politiniai vaiksniai, paskiri sąjūdžiai ar partijos turėjo idėjas bei vizijas, reikia peržvelgti jų veikimo rekordus. Tuomet paaiškėtų kas vadovavosi idėjomis, kas iliuzijomis, kas prieš save turėjo aiškų ateities vaizdą ir kas klajojo utopijų pasaulyje. Patikrinę rekordus, galime patikimai nustatyti, kurie sąjūdžiai ar veiksniai pateisino savo veiklą, kurie ne. Tuomet galima kalbėti apie jų išlikimą ar pakeitimą naujomis institucijomis ir naujais sąjūdžiais.

Bet kaip patikrinti naujai keliamas mintis ar piešiant naują ateities viziją? Neretai, kaip žinoma iš praeities, naujai kylančią idėją pastinka visuomenė su nepasitikėjimu, o valdantieji sluoksniai pavartoja terorą naują idėją sužlugdyti. Kaip tuomet atskirti naują idėją, kuri pradžioje pasirodė kaip kažkokia skelbiama nesąmonė nuo fantazijos ar utopijos? Reikia pripažinti, tai nėra lengvas uždavinys.

Kalbama atveju turėsime pasiremti moksliniu metodu, pagal kurį politika apibūdinama kaip galimųjų menas. Pasiremiant šiuo metodu galima nustatyti, kiek toli galima pritaikyti naujas idėjas.

Savo svarstymui paimsime ryškų pavyzdį iš mūsų tautos netolimos istorinės praeities. Priėjus prie valdžios Hitlerių, daugeliui lietuvių buvo aišku, kad karas tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos yra neišvengiamas. Lietuva ir likusis Pabaltijis atsidurs karo zonoje. Kilo didžiausias susirūpinimas Lietuvos ateitimi, o tai pagimdė įvairius sumanymus—politinius, diplomatinus ir kariskus, kuriais būtų galima išsaugoti savo nepriklausomybę. Betgi visi sumanymai, kuriuos sąmoningai čia nevadinome idėjomis, kaip įrodė įvykiai tikrovė, buvo nerealiūs, neapgalvoti, netikslingi ir kai kuriais atvejais net žalingi.

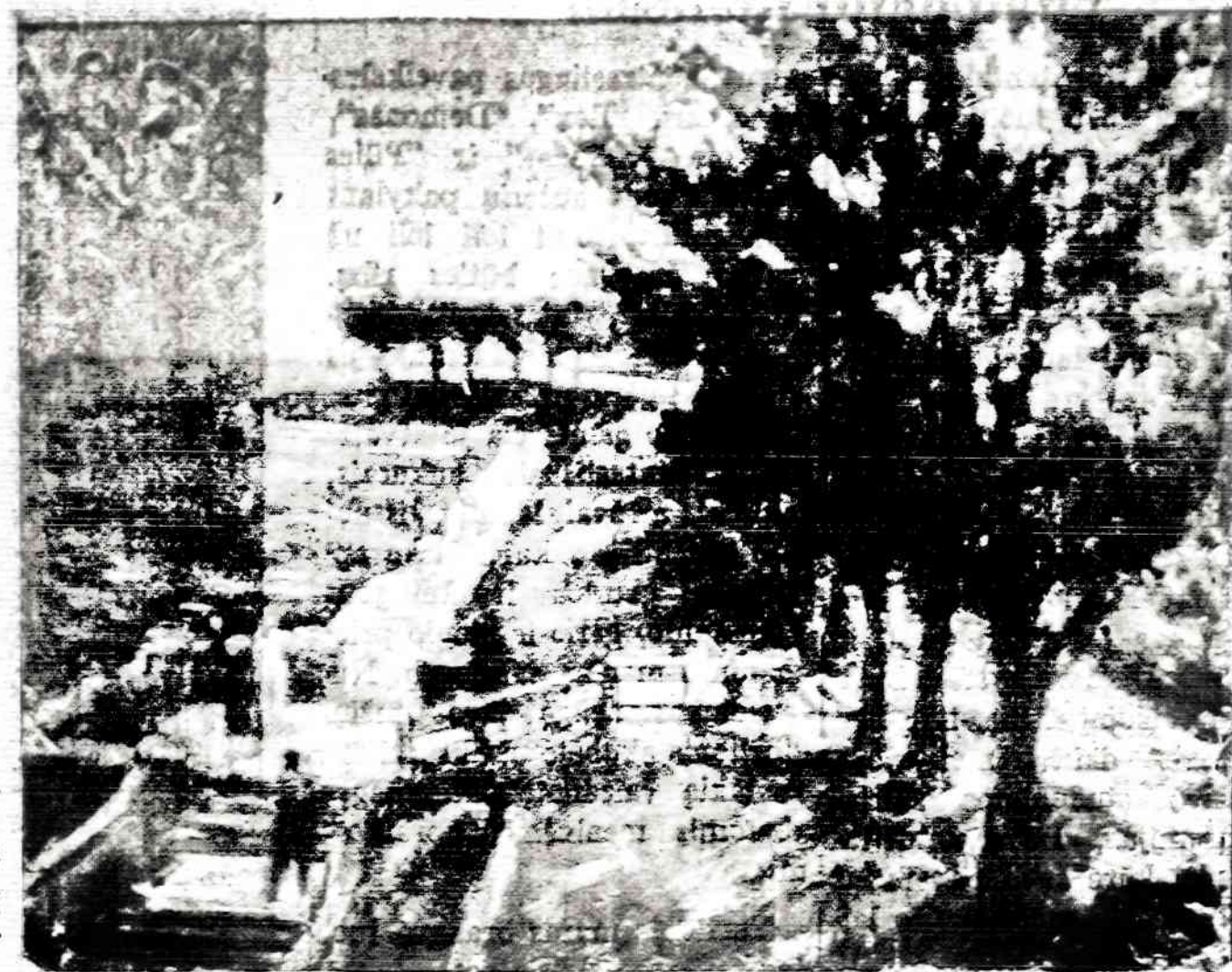
Išeinant iš realios padėties, Lietuva neturėjo jokių galimybių išvengti artėjančio karo padarinių, nesvarbūs būtų vadovavę valstybei ir kariuomenei. Visai nepagrįstai primetama atsakingumas už įvykusią Lietuvos nelaimę A. Smetonos diktatoriniam režimui, nes jokio skirtumo nebūtų buvę, jei prie valstybės viro stovėtų A. Voldemaras, prel. M. Krupavičius ar M. Sleževičius. Netgi kraštutiniu atveju, perleisus valdžią Lietuvos komunistų partijai, Lietuva neišvengtų rusų okupacijos. Tolygiai nesvarbu, kuriam iš Lietuvos generolų būtų pavesta kariuomenės vadovybė ar pasamdyti kitos tautos generolai su visu štabu, pasižymėjusiu Pirmame pasauliniame kare.

Vieną žodžiu, tokioje situacijoje negalima buvo sugalvoti ar pritaikyti kokių nors naujų idėjų, kad išgelbėtų Lietuvos nepriklausomybę. Vienintelė vizija, kuri išliko prieš lietuvių tautą, tai nacių ar bolševikų okupacija, kuriai visai nesiruošta ir nenumatyta kaip privalelti laikytis tauta naujai susidariusiose sąlygose. Buvo tik svarstyta, kuri iš dviejų blogybių būtų lengviau pakeliama tautai.

Pokariname laikotarpyje Lietuvos laisvinimo politika yra atsidūrusi panašioje padėtyje. Nepriklausomybės metais Lietuva buvo nepajėgi savo jėgomis apsiginti nuo priešų, nes jos valstybingumo išlaikymas priklausė nuo susidariusios Europoje priešingų jėgų pusiausvyros, ir kurios susidarymą ir vėlesnį kitéjimą veik neturėjo jokios įtakos.

Panašiai dabarties sąlygose lietuvių tautos išlaisvinimas mažiausiai priklauso nuo savų pastangų, nes susidariusioji jėgų pusiausvyra tarp Sovietų Sąjungos ir NATO valstybių yra nusistovėjusi ir negali būti lengvai keičiama, neišaukus Trečiojo pasaulinio karo, kuris atneštų atominį sunaikinimą. Valstybės sekretorius John F. Dulles buvo suplanavęs roll-back politiką, bet tokiame planui griežtai pasipriešino veik visa Vakarų Europa su de Gaulle priešakyje. Nuo to laiko ne vienas Amerikos prezidentas nemėgino stoti į konfrontaciją su Sovietų Sąjunga dėl pavergtų tautų išlaisvinimo.

Grįžtant prie politikos aptarimo kaip galimybių meno, bent netolimoje ateityje nenumatoma jokių naujų galimybių lietuviškiems veiksniams paveikti, o tuo labiau pakeisti pasaulinę politiką Lietuvos laisvinimo kryptimi. Tuo tarpu atsiradę vidurinėsios ir jaunesnės kartos ideologai yra įsitikinę, kad jie yra suradę naujas "idėjas" ir turi naujas "vizijas", kurias pritaikius politinėje veikloje galėtų pakeisti pasaulinę politiką ir pakreipti Lietuvos laisvinimą visai nauja vaga.

M. SILEIKIS

Grant Parke

Jaunas žaibuoja, senas dejuoja

Visiems žinomas pasakymas: "Naujienose" straipsnio "Ko kiti jaunystė kvailystė, kuri dažnai tampa nepastebėjimu". Žodžiu, to straipsnio autorė nesisikaitanti su laikraščio bendradarbių pasakymu, kad jie nėra visiškai saulėje priimta forma ir nesuaprantanti, kaip reikia įvertinti politinius įvykius ir juos aprašyti. Bet svarbiausias B.K. "nušizengimas", kad straipsnis pilnas neapykantos lenkams ir tiems lietuviams, kurie kitaip negu ji vertina politinius įvykius.

Čia tai jau tikrai tenka nusiteikti. Nesuprantama ši kunigo Dilio užimta kontroversinė pozicija, kuri, atrodo, valdoja ir buvusios Lietuvai pražūtingos Unijos atnaujinimą. O tai ligu Povilas Dilys yra labai nustebęs dėl B. Kentežaitės parašyto

Deja, tai tėra tik lakios fantazijos ir ateities mirazai, kuriuos bešvaikant beprasmiškai naudojama energija, švaistomi aukotojų pinigai ir sukeliami vidujiniai kivičiai.

Kas tikrumoje susiorientavo kintančioje pasaulinėje politikoje, tai tas kreditas pirmo eilės priklauso ALTO ir asmeniškai dr. K. Bobeliui, kuris pirmas pagavo Helsinkio nutarimų esmę, ir einant ta kryptimi, iškėlė Lietuvos bylą Belgrado ir Madrido konferencijų posėdžiuose. Tariamieji naujų idėjų atstovai, pradžioje žiliai pasmerkę Helsinkio nutarimus ir dr. K. Bobelioėjimus, vėliau susigaudę ėmė pamėgdžioti jo daromus žygius.

Bendrai imant, lietuvių bendruomenė, pasišovusi nušalinti VLIKą ir ALTą ir perimti vadovavimą Lietuvos išlaisvinimui, iki šiol nesusėgėję surasti nei naujų idėjų, nei atitinkantį skirtingų ateities horizontų, kas jiems nesuteikia moralinių teisių griauti ALTO ir VLI-Ko institucijas.

V. K.

kurie besalyginiai patiki jų veidmainiavimu.

Kun. Dilys sakosi keletą kartų buvęs Lenkijoje ir susidarys išpuoli, kad lenkai, ypač jaunoji karta, neturi jokių pretenzijų į Vilniaus kraštą. Gaila, nors ir kunigas, bet blogas psichologas, nes neva matė pesikeitusių geron pusen lenkišką galvąją lietuvių naudai, bei kilnų dvasinį nušiteikimą. Gi tikrumoje, jis liko toks ir buvo: jei katalikas, tai ir lenkas. Apie liuteronus ir žinoti bei kalbėti nemori. Lietuviams ir šiandien neleidžiama Seimų katedroje melstis sava kalba, o apie kitus sunkumus nėra ko ir bekalbėti.

Nežinia koks tikslas daryti iš juodo baltą, tai yra — tuščius išvedžiojimus, kad tik dėka Lenkijos buvo ir galės būti Nepriklausoma Lietuva. Tai jau tik ras pasimetimas, nes pamirštama, kad lenkai būtų užėmę visą Lietuvą, jei Lietuvos kariuomenei nebūtų pasisekė ties Sirvin-tais-Giedraičiais lenkus suplekti. Plačiai kalbama, kad tuomet įvyko stebuklas, nes šv. Kazimieras padėjo mūsų laimėti. Tokį stebuklą šv. Kazimieras parodė, kai 1518 m. padėjo sumušti ties Polocku maskviečių kariuomenę. Ne Lenkija, o šv. Kazimieras yra Lietuvos glo-bėjas.

Ne taip seniai L.B-nės vadai lenkų paskatinti, žinoma, ir dėl savo reklamos, meldėsi už Lenkiją. Tektų manyti, kad ir kun. Dilys meldėsi už ją, nes savaime laisše citavo gražius šv. Rašto žodžius. Dėl visa ko tenka paklausti, ar lenkai bent kada meldėsi už baigiamą kryžiuoti ir naikinti nelaimingą Lietuvą? (Nukelta į penktą puslapį)

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGLIMIMO SĄJŪDIS

PIRMIEJI STUDENTAVIMO METAI

(Tęsinys)

Nesvyruodamas pasakysiu, kad partijos narių santykius žymėjo šiltas jų glaudumas. Nesivaržyta dėl "postų" partijos vadovybėje, centre ir vietoje; nebuvo ir užkuliniu "intrigų" bei ryškesnių asmeniškių ambicijų. Pagaliau, neteko dėl ko varžytis, nes galima karjera buvo visiems vienoda: kalėjimas ir tremtis. Ir tik po to, kai į partiją įsijungė "Draugo" organizacija, kartu su ja ir Vincas Kapsukas, santykiuose atsirado šešėlių. Kapsukas, rodos, visuomet nešiodavosi akmenį užantyje, kad ir nevisuomet žinodamas, kam jį skirs. Augustinui Janulaičiui, iš dalies ir Vladui Sirutavičiui, Vincas neužkasė savojo "tamagauko" žemėn net ir tuomet, kai jau dirbo vienos partijos eilėse.

Buvome jauni, į gyvenimą žiūrėjome pro jaunatvės akinius, nestigome ryžto, ir čia buvo mūsų "spėka".

PARTIJOS FINANSAI

Man nepavyko net apytikriai išsiaiškinti, kuriais sumomis partija disponavo tame savo veiklos laikotarpyje. Jų niekuomet nebus nustatyta. Tik A. Janulaičiui redaguojant "D. B.", ja-

me pradėta reguliariai skelbti aukotojų kvitavimai, pajamos už partijos literatūrą ir redakcijos išlaidos. Vėlesniais metais laikrastyje atsirado "kankinių kasos" apyskaitos politiniams kankiniams šelpti, Rygos, Suvalkijos organizacijų, "kankinių kasos" atstovavo užsienyje apyskaitos ir skelbiamos aukos partijos slaptai spaustuvei įrengti. Nuo 1904 metų pradėta aukos rinkti ginklams pirkti partijos organizuotoms kovoms kuopoms.

Iki pat 1905 metų paskelbtosios sumos labai kuklios. Partijos nariai užsienyje per 1896-1901 metus surinko aukų ir patys sudėjo 2791 franką. Partijos paskelbtosios pajamos už 1902 metus sudarė 1324 rublius, 1903 metais apie 1400 rb., 1904 metais 1458 rb. ir 1905 metais vien laikraščio kasa turėjo pajamų 11.831 markę (vokiečių), ir tai sudarė apie 6.400 rublių. Tų metų pajamos buvo gauta už partijos raštus 1.831 mk., aukų revoliucijos reikailams iš Amerikos 9099 mk., tam pačiam tikslui iš Skotijos, Šveicarijos ir Vokietijos 732 markės.

Tie skaičiai neatvaizduoja tikrosios padėties. Jau partijos kūrėjai, ypač dr. A. Domaševičius, dėjo piniga partijos darbu, jo neskaitydami. 1901-5 metų laikotarpyje aukotojų nebuvo daug, bet "D. B." kvituojamos aukos kito nuo 10 iki 150 rb., ir rublis buvo tuomet vertingas pinigas. Nuo vyresniųjų neatsiliko ir jaunimas. Peterburgo studentai elesdiečiai, "atitraukdami sau nuo burnos", kasmet skirdavo literatūrai leisti

po kelis šimtus rublių. Kvitavimuose yra ir Peterburgo gimnazistų 10 rublių.

Partija vertėsi beveik išimtinai aukomis. Nepateko atsikaitomybėn bet kurios vietoje daromos išlaidos. Nario mokeskis dar tik pradėta rinkti, ir vietos organizacijų įmokėjimai į centrinę partijos kasą buvo itin kuklus. Ir vis dėlto buvo galima sukurti vis gausėjusią partijos brošiūrinę literatūrą, leisti lairaštį, užsienyje laikyti apmokamą redaktorių, spausdinti atsisauki mus ir juos gabenti, laikyti konspiruotus butus. Menkai stovėjo fondas slaptai spaustuvei įrengti — ligi 1904 metų tesurinkta 278 rb., bet Vilniaus organizacija savo lėšomis laikė slaptą spaustuvę jau nuo 1890 metų.

Sparčiai augo už revoliucinį darbą nukentėjusiųjų skaičius. Dešimtimis sėdėjo kalėjimuose ir arti tiek buvo ištremtų į Rusijos gilumą ar į Sibirą. Kalinamuosius, ištremtuosius bei jų šeimas ėmė globoti, "kankinių kasa", rinkusi pinigų namie. Amerikoje ir Anglijoje, Per kasą perėjo apie 2.000 rb.; bet neįkainojamą politiniams tarnavimą teikė Felicija Borkevičienė, Filomena Grinevičiūtė ir dar kelios moterys, nukentėjusios šelpiusius be partinio skirtumo.

Nuo 1905 metų pradžios partijai pagalbon atėjo mūsų emigracija Amerikoje, iš karto pakėlus partijos biudžetą keleriopai ir išstvermingai rėmusi partijos veiklą per patį auringąjį 1905-7 metų laikotarpį. Amerikiečių lietuvių aukotojų sumų man nesisekė tiksliai nustatyti,

bet jos sudarė keliasdešimt tūkstančių dolerių.

Neturėjome nei vienos visuomeninio pinigų išiekvavimo bylos.

KITO IR KUNIGAI

Aš nežinau, kiek anų laikų mūsų klebonai buvo uolūs skaityti popiežiaus enciklikas, kuriose jau tuomet buvo keliamos dabarties socialinės problemos. Manau, kad tik kelintas dvasininkų ir tai daugiausia išėjusių aukštuosius dvasinius mokslus, buvo rimtai susidomėję Vatikano paskatinimu imtis katalikiškosios akcijos uždavinių. Daugumas Lietuvos senųjų kunigų dar gyvenę praeities galvose ir turėjo savą socialinių klausimų sprendimą. Kas, atrodo, labiausiai ir jiems rūpėjo, tai kad tikinčiųjų sąmonėje klebonijos autoritetas būtų lygiagrečiai išlaikomas su pačios bažnyčios autoritetu.

1899 metais buvo M. Lietuvoje trečią kartą išspausdintas "Paskutinis pamokslas vieno žemaičių kunigo prieš mirtį", autoriaus parašytas lenkų kalba, bet išverstas ir išspausdintas lietuviškai. Kad "pamokslas" išėjo "iš spaudimo" trečią kartą, tai rodo, kiek plačiai jis tuomet ėjo.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiusime poeziją, kai atsiųsite pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Washburn Community Clinics
Medicine Director
938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis ir
kas antrą ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 342-2727 arba 342-2728

TEL. 233-5593

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63RD STREET
Valandos: antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Lėdimai - Pilių apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8043

MOVING

Apdrausite perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. rytė.
Vėdėja - Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vėdėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS NEWS 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATIS SRAITYS IR DĖR Kİ-
TUS PARAGINĖ SRAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"

SUSIRINKIMŲ PRANESIMAI

— Džukų Draugijos valdyba kviečia
savo narius atvykti į susirinkimą —
Džukų popietę, spalio mėn. 11 d.,
3 val. popiet. Jaunimo Centro kavi-
neje. Bus svarstomi draugijos eina-
mieji reikalai ir apsvaistyti ateities
planai. Visi kviečiami gausiai daly-
vauti. Valdyba

Lietuvių Moterų draugijos Apšvie-
tos poststoginis narių susirinkimas
vyks šeštadienį, spalio 10 d., 1 val.
popiet. 3808 S. Union Ave. Nares
prasomos atsilankyti, nes yra svarbių
reikalų aptarti. Bus ir valės.
Rožė Didgalvis, rast.

MEILĖ IR PRARADIMAS

(Atkelta iš antro puslapio)

A. Markelis ne vienoje nove-
lėje mini Austrijos stovyklas su
fantastiškais pasakojimais, įvai-
riais pokštais (plg. "Du kartus
apgautas"), naujomis pažinti-
mis, o jų žinios, palikę stovyk-
lų barakus, ir svetūr gyvendami
neatsikrato apgaulingų iliuzijų.
Tai jo savita, iš įvairių pusių
nagrinėjama tematika.

Ne vienas, skaitydamas šias
noveles, atpažins vieną kitą sa-
vo apgaulingą iliuziją, o galbūt
išgirs giliai vidų tūnantių aspi-
racijų kuždesį: "Mes nenorėjo-
me keistis, mes laukėme stė-
buklo, mes buvome pasyvūs"
(Bolero).

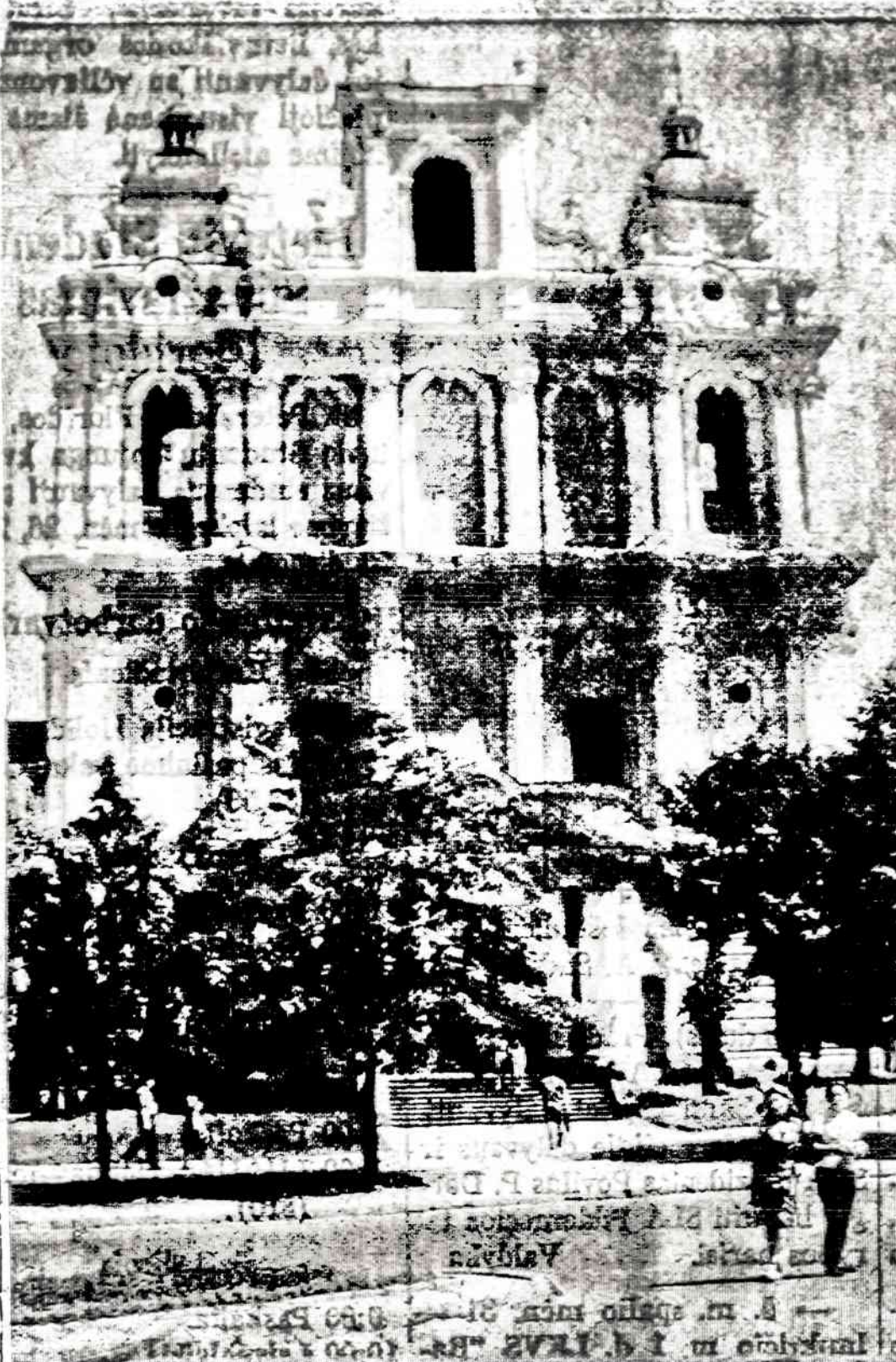
Rašytojo stilius liudija igudu-
są ranką. Žodynas turtingas,
sodrus. Idomišios stilistinės prie-
monės. Naujos mintys ir psicho-
loginės prielaidos. Visuomet tos
pačios ar panašios išvados. Mig-
lotos, susimastyti perskančios
idėjos.

Dail. Z. Sodekienės pieštas

viršelis gražiai vaizduoja iliuzi-
jų debesėlį.

(Iš Europos Lietuvis)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje

SMEIŽE ANKSCIAU, SMEIŽIA IR SIANDIEN

Mane smeizė, kai kun. Sugin-
tas pės mane buvo apgyvendin-
tas, mane smeizė, kai jis mirė.
Dabar, kai pabandžiau tų smeiz-
tų nusikratyti, tai mane ir vėl
smeizė.

Tai, ponas Apolinarai Sal-
ciau, knyga parašyta su pati, nie-
kas kitas neparašė. Knygoje
iškviestas mano žodis yra tei-
singas ir neišgalvotas. Kas ką
dare, kas ką sako, tą ir parašiau.
Tamsa, p. Salciau, parašė spau-
doje: "neva jos pačios parašyta".
Taip, ponas Salciau, kaip Dievas
angeli, mano pačios parašyta
knyga.

Ka mano aprašyti darė Lie-
tuvoje, aš nežinau, ir neparašiau.
A Lietuvoje jie darė. Išskyrus
Vaičiūnienę, nei vieno nepažinau.
Aprašytuosius Chicagoje susipa-
žinau per Vaičiūnienę, išskyrus
profesorių dekaną katalikų. Lei-
deiai mano knygos nesufabrikua-
vo. Aprašytų smėnu niekas ne-
sunkino, bet jie patys save su-

niekino savo elgesiu, kalbomis ir
dairu.

Kad Draugas paskelbė mano
knygą, tai parodo, kad Dievas
yra mano puseje. Knygos turi-
nys ne smeizė, bet parašyta tik-
ra teisybė, ka darė, ka snekėjo
ir kokių patarimų davė man
tie profesionalai. Kunigo B. Su-
ginto nesudėgiau, bet parašiau
koks jis buvo. Jeigu tamsta, po-
nas Salciau, neskaitai kunigo
garbėsroskai, tai jo nepažinau.

Knygoj aiškiai parašyta, kaip
jis troško prelaturės už pinigų.
Kad smeizė džiugino kunigą už
pinigus padaryti jį prelatu, tai
ne taip jau ir stebėtina, bet kad
prelatas Mincevičius žaidė su
kunigo prelatura už pinigų, tai
xda.

Prelatos troškimas ir pada-
re kuniga ligoniui. Ponas Salciau,
atrodo, kad ir tamsta galvosena
sumenkė, jei neatsikiri teisy-
bės nuo smeizės. Kaip knygoje
parašyta, toks ir buvo kunigas.
Knygoje aprašyti, nei vienas
nėra apsmėiztas, bet apie visus
parašyta gryna teisybė. Jeigu
tamsta, p. Salciau, turi neramią
sąžinę, tai nereiškia, kad ir mano
nerami. Mano sąžinė yra visap-
pusiškai rami, nes aš niekam
blogo nepadarau, bet nelaimėje
sėlbejau. Atrodo, kad tamsta esi
toks pat, kaip ir aprašyti, nes
rašai šlykštų melą ir smeizi ma-
ne už pasigailėjimą kunigo ir ne-
ikišimą jo į beprotnamį.

Prieš rašydamas melą, pirma
reikėjo perskaityti knygą ir iš-
tikinti, bet ne smeizti. nežinoda-
mas teisybės. Man niekas nepri-
minė, kad kunigas davė \$10,000.

lik vienas kunigelis pasako'o,
kad kunigas Sugintas būk tai da-
vęs man \$10,000 namui pirkti.
Knygoj apie tai yra aiškiai para-
lyta. Kai aš namą pirkau, tai aš
režirojau, kad iš viso yra toks
kunigas pasūlyje. Kaip jis ga-
lėjo duoti \$10,000, jeigu mane
nepažino, nei aš jo nepažinau ir
net reirdečiau tokio kunigo.
Aš namą nusipirkau 1958 metais
ruošio 8 dieną, o kun. Sugintą
Vaičiūnienė atvedė pas mane
1953 metais rugsėjo 25 dieną.

Petromėlė Kazlauskienė
(Bus daugiau)

JAUNAS ŽAIBUOJA,
SENAS DEJUOJA

(Atkelta iš 4 psl.)

Negana to, turina tikrų ži-
nių, kad šią vasarą lenkų uni-
versitetinis jaunimas surengė
demonstracijas — mitingus, ku-
riuos pasisakyta ir reikalauta
Vilniaus krašto prijungimo prie
Lenkijos. Tikriausiai tas buvo
daryta šiuo valdžios žinia. Atrodo,
kad kun. Diliui tai žinoma, o jei
žinoma, tai kodėl neinformuoja-
ma lietuviška išeivija?

Toliau puoamas tariamas B.
Kemežaitės "iššokimas" už
priminimą lietuviams pasitai-
kančių negerovių — rasinių ve-
dybų. Jei smerkiamos vedybos
su svetimtaučiais, tai tuo labiau
negali būti paleisinamos vedy-
vos su juodąja rase. Tai bent
daugyvenomė, net iki sarkastiš-
kai skaudaus anekdoto: išeivi-
jos patriotai pasiryžo sujudinti
Lietuvą!

Pabaigai tenka pasakyti: jei
mes turėtumėm daugiau tokių
drąsių ir tikrų patriotizmo de-
ganciu kemežaičių, tai turėtu-
mėm šiomis dienomis rašančių
kariuomenės pulkus, kurie iš
pasisventimo gintų lietuviškus
reikalus, o tuo pačiu ir Lietuvą,
iš kairės ir dešinės, kaip grynė
plkn. E. Platerytė 1831 sukilimo
metais, vadovaudama lietu-
viškam pulkui.

J. Tijūnas

NUOSAVYBES TEISĖ OK. LIETUVOJE

Teisingumo ministerijos pa-
reigūnas paaiškino Vilniuj lei-
diamoje spaudoje, kad pagal
dabar veikiančius įstatymus
ok. Lietuvoje asmeninėj pilie-
čio nuosavybėj gali būti tik
vienas gyvenamas namas. Mač
simultus namo dydis turi būti
ne daugiau kaip 130 kv. metrų
naudingo ploto ir 90 kv. met-
rų gyvenamojo ploto.

Jeigu pilietis, turįs vieną na-
mą, paveldėjimo keliu gauna
antrą, — jis turi vieną iš tu-
rimų vienierių metų laikotarp-
je parduoti ar perleisti kam
nors kitam. Neįvykdžius šio
reikalavimo, namas parduo-
damas priverstinai arba pe-
reina valstybės nuosavybėn.
(Iš Eur. Lietuvis)

• Šešėlio buvimas priklausio
nuo šviecos. (Gay)

PIRKITE JAV TAUPYM. BONUS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

337-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKUS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SONUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYCIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYCIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBUSANSO
PĀTARNĀVIMAS

TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, PAIDOW HILLS, ILL. 60441
Republės 7-1213
774-4414

P. J. RIDIKAS

1254 So. HALSTED STREET
Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: OLYmpic 2-1063

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.
Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.
Tel.: YARds 7-1138 - 1139

1981 m. Šiaurės Amerikos pabaltiečių tinklinio pirmenybės

1981 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Klubinės Tinklinio Pirmenybės įvyks 1981 m. lapkričio 28-29 d. d., Chicagoje, Ill. Vykdo — SALFAS-gos Vidurinių Vakarų Apygarda.

Varžybos bus vykdomos vyrų, moterų, jaunių ir mergaičių klasėse. Jaunių ir mergaičių amžius — gimusių 1962 m. ir jaunesni.

Dalyvavimas yra atviras visiems lietuvių, latvių ir estų klubams, komandų skaičius neapribotas. Smulkios informacijos išsiuntinėta visiems sporto klubams.

Preliminarinė registracija atliekama iki š. m. spalio 1 d., šiuo adresu:

Mr. Zigmąs Žiupsnys 7118 So. Mozart St., Chicago, IL 60629. Telef. (312) — 776-6412.

Po preliminarinės registracijos bus nustatytas galutinis turnyro formatai ir tolimesnės instrukcijos pranešta visiems susitariantiems klubams.

1980 m. šias pirmenybes pravedė Toronto Estu Kalev, 1980 m. lapkr. 29 d., Scarborough, Ont. Šiose varžybose Chicago LSK Neris išėjo laimėtojais moterų, mergaičių ir jaunių klasėse, tuo tarpu kai Toronto Latvų SK tapo nugalėtoja vyrų klasėje.

Mūsų tinklinį kultūruojantieji klubai skatinami šiose pirmenybėse kuo skaitlingiau dalyvauti.

* * *

1981 METŲ ŠIAURĖS AMERIKOS PABALTIEČIŲ KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1981 m. Š. Amerikos Pabaltiečių Klubinės Krepšinio Pirmenybės vyks SALFAS-gos Vidurinių Vakarų Sporto Apygarda; 1981 m. lapkričio 7 & 8 d. d., Chicagoje, Ill.

Varžybos bus prarastos tik vyrų klasėje. Komandų skaičius — ne daugiau kaip 8, iš kurių lietuviams rezervuojama ne mažiau kaip 4 komandos, latviams 3 ir estams — 1.

Lietuvių komandos bus atrinktos iš norinčiųjų dalyvauti atsižvelgiant į komandų pajėgumą ir regioninį atstovavimą. Smulkios informacijos pranešta sporto klubams.

Preliminarinė registracija atliekama iki š. m. spalio 6 d., šiuo adresu: Mr. Zigmąs Žiupsnys, 7118 So. Mozart St., Chicago IL 60629. Telef. (312)-776-6412.

Po preliminarinės registracijos bus nustatyta galutinis komandų kiekvienai tautybei ir išdėstyti turnyro formatai.

Pereitais metais šias pirmenybes vykdė SALFTSS-gos Kanados Sporto Apygarda, 1980 m. lapr. 8 & 9 d. d., Toronto, Ont. Pirmenybės laimėjo Chicago ASK Lithuania, baigėme įveikę Toronto Aušrą 88:75. Toronto Latvų D. V. nugalėjo Toronto Vytį 97:90. dėl 3-tios vietos.

SALFAS-gos CENTRO VALDYBA.

TRUMPAI

*

— Dėkui A. Andrews iš Evergreen Park, Ill., už ankstyvą prenumeratą pratęsimą ir už 5 dolerių auką.

— Alfonsas Plepys iš St. Petersburg Beach, Fla., ir Antanas Norgėla iš Hot Springs, Ark., pratęsdami prenumeratą pridėjo po \$5 auką. Dėkui.

— Jonas Michelavičius iš Detroit, Mich., per korespondentą A. Sukauską aukuoja Naujienoms \$10 su geriausiais linkėjimais. Nuširdžiai dėkojame.

— Stasys ir Pranutė Patlaba, reikalingi vertimai, išvyko keletui savaitių į St. Petersburg, Fla. Stasys yra veiklus Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų draugijos narys.

Buv. prezidentas Gerald Fordas su žmona šeštadienį Kaire pag. rbs nužudytą Egipto prezidentą A. Sadatą.

— Cicero (Reg.) Lietuvių Bendruomenės Apylinkės piknikas įvyks š. m. spalio mėn. 11 d. Vytį salėje, 2455 W. 47th St., Chicago, Ill. Pradžia 12 val. dienos. Gros Gintaro orkestras. Visus kviečiame dalyvauti. V-ba

— SLA 134-osios Moterų kuopos susirinkimas įvyks spalio 10 d., šeštadienį, Chicago Savings bendrovės patalpose, 6200 S. Western Ave., Chicagoje. Pradžia 12 val. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Valdyba

— Metinę vakarienių rengia R. L.B. Marquette Parko apyl. valdyba spalio mėn. 10 dieną 7 val. vak., Saulių namuose, 2419 W. 43-čia gatvė. Programą atliks sol. Aldona Pankienė, akompanuos muz. Br. Variakojienė. Kviečiame visus dalyvauti. Pakvietimai gaunami pas valdybos narius ir paskambinus tel. 925-1089 ar 434-3713. Auką \$10. Valdyba

— SLA 6-osios apskrities metinė konferencija įvyks š. m. spalio 18 d., sekmadienį, Lietuvių Evangelikų Reformų bažnyčioje, 5230 S. Artesian (jeiti per

šonines duris). Pradžia 1:30 val. popiet. Visi SLA kuopų delegatai kviečiami gausiai dalyvauti. Šioje konferencijoje dalyvaus ir SLA prezidentas Povilas P. Dargis bei kiti SLA Pildomosios tarybos nariai. Valdyba

— š. m. spalio mėn. 31 — lapkričio m. 1 d. LKVS "Ramovė" Čikagos skyrius minės savo sėkmingos veiklos 30-ties metų sukaktį, kuri bus atžymėta iškilminga akademija, banketu su menine programa, vaišėmis bei šokiais, pamaldomis ir apeigomis prie Lietuvos Laisvės Kovų paminklo.

Šios ramovėnų šventės metu, akademinėje dalyje, atitinkamu žodžiu bus paminėta ir Lietuvos Karo Mokyklos 13 kadro laidos 50-ties metų sukaktis.

Akademinė dalis ir banketas spalio mėn. 31 d., šeštadienį, įvyks Saulių namuose, 7 val. vak. Pamaldos bus atnaujaugamos sekmadienį, lapkričio m. 1 d. 10 val. ryto. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Kviečiami visi ramovėnai.

kūrėjai savanoriai, birutiniškės, lietuviškosios organizacijos dalyvauti su vėliavomis ir plačioji visuomenė šiame minėjime atsilankyti.

Lietuvių Studentų Suvažiavimas Floridoje

St. Petersburg, Floridos, Lietuvių Studentų Sąjunga kviečia visus studentus dalyvauti suvažiavime lapkričio mėn. 26, 27 ir 28 dienomis.

Savaitgalio darbotvarkė

Ketvirtadienis

12:00 Registracija Holiday Inn.
9:00 Susipažinimo vakaras (\$3.50).

Pentadienis

9:00 Paskaita.
9:30 Norintiems Disney World ir Deep Sea Fishing (daugiau kaip 20 negalų, dalyvauti. Pirmieji 14 bus priimti iš ryto ir 14 popiet.
4:00 Paskaita.
7:00 LIAU — Holiday Inn (\$10).

Šeštadienis

9:00 Paskaita.
10:00 Laisvalaikis.
3:30 Bendras susirinkimas.
6:30 Kokteiliai Lietuvių klube.
7:30 Banketas ir šokiai Lietuvių klube (\$15).

Sekmdienis

1:00 Lietuviškos Mišios.
2:00 Pietūs Lietuvių klube.
Dailininkų paroda.
3:00 Futbolo rungtynės.

Jeigu dar turite kokių klausimų ar pasiūlymų, rašykite: Alena Bobelytė 4925 60th Avenue South St. Petersburg, FL 33715 Telef. (813) 867-1650

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jume gali daug padėti teisininko Prano ŠILO paruošta, — rašytoje Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūdūvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

DAR 3.5 MILIJONO VOKIETIŲ RYTŲ EUROPOJE

Europos kraštuose dar tebe gyvena daugiau 3.5 milijonai vokiečių. Jų didelė dalis nori išvažiuoti į Vakarų Vokietiją. Bavarijos Socialinės Misių statistika rodo, kad vien tik Vokiečių Raudonojo Kryžiaus paieškų skyrius Hamburge turi 250,000 nepatenkintų įvažiavimo prašymų. Iš jų matyti, kad Sovietų Sąjungos, Lenijos ir Rumunijos vokiečiai ypatingai norėtų persikelti į Vakarų Vokietiją. Maždaug 80% iš Rumunijos 350,000 — 400,000 vokiečių norėtų emigruoti. Prižadinti minimas trūkumas asmeninių laisvės teisių ir tautinių grupių teisių ir taip pat ir griežta asimiliacijos (nutautinimo) politika.

(Iš Eur. Lietuvio)

Keistas nuotykis

— Kas gi tokio atsitiko Kuodelio namuose?
— Jį veža į ligoninę už sužeidimą savo žmonos.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
— PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

• VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-ties ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis — 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Notary Public

Insurance, Income Tax

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas, Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskirti gazo šildymai. 2 sklypai, 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

• Su \$15,000 pirkėjui proga Marquette Parke gauti labai švariai užlaikytą mūrinį namą, nes pardavėjas duoda paskolą seniau imamais procentais.

VALDIS-REALTY

2644 W. 69th St. (Lithuanian Plaza Ct.) 737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

BRIGHTON PARKE išnuomojamas 4 kamb. butas antrame aukšte. Pagaldaujama vyresnio amžiaus pora arba moteris. Skambinti 523-7367.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiešiuose, greit, garantuoti ir sauligai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4445 So. Ashland Ave. Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laiskrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2444 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-3990

M. SIMON
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7490
Talo pat daromi vertimai, giminių kvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442 - 424-8654

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. rytą iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. rytą iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2849 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2% a year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO **8%**

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60628

PETRA KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.-Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija. Lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atliks kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tams darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip ASTUCNIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiais kainomis SLA nelyčio pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, mokančiam aukštojo mokslo ir ju gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą lemoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galtie kreiptis ir tiesiai į SLA Centą: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA New York, N.Y. 10001 247 W. 30th St. Tel. (212) 643-2218

LAST YEAR 2,890 SCHOOL AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. HAYES, PRESIDENT OF THE CHICAGO MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jahlonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608